

تشخیص های پرستاری

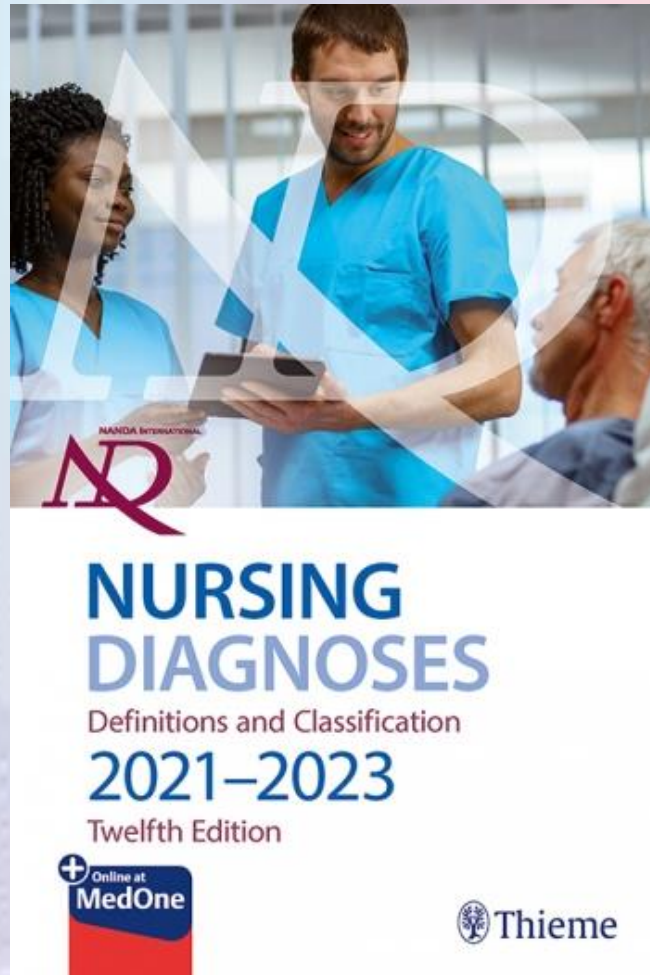
Nursing Diagnosis

مدرس: دکتر ملاحت نیک روان مفرد
عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

تشخیص های پرستاری

NANDA-I

North American
Nursing Diagnosis
Association

تمام حرفه های بهداشتی دارای روش هایی هستند که توضیح دهد،
این فرد حرفه ای چه چیز را باید بداند،
و چگونه بر پایه دانسته های خود عمل کند.

برای مثال یک پزشک به درمان بیماری می پردازد
و از تاکسونومی بین المللی بیماری ها
برای توضیح و کد گذاری مسائل بالینی استفاده می کند.

پرستاران نیز به مراقبت و درمان پاسخ های فرد
نسبت به مشکلات بهداشتی و یا روندهای زندگی می پردازند
و از تاکسونومی بین المللی تشخیص پرستاری NANDA-I
استفاده می کنند.

تاکسونومی NANDA-I

روشی را برای طبقه بندی و تفکیک حیطه های مرتبط با پرستاری فراهم می سازد.

تاکسونومی II که آخرین نسخه ی ارائه شده توسط NANDA-I

در سال ۲۰۲۲-۲۰۲۳ است،

شامل ۱۳ حیطه یا Domain است،

که به ۴۷ طبقه یا class تقسیم می شود،

و مجموعاً ۲۷۱ تشخیص پرستاری را در بر می گیرد.

تاکسونومی II ارائه شده توسط NANDA-I

تعریف تاکسونومی

تاکسونومی عبارت است از:
یک روش نظام مند برای ارائه ی پدیده ها
توسط دانش مربوط به آن رشته درسی .

به عبارت دیگر، تاکسونومی
روشی برای دسته بندی یا مرتب سازی در درون طبقات است.
این طبقه بندی شامل یک طراحی هرمی از گروه های اصلی، زیر گروه ها، و آیتم
ها (جزئیات) آن ها است.

مثلا در تاکسونومی حوزه های بیولوژیک،
حیوانات، گیاهان، و مینرال ها مطرح می شود
که هر کدام از این حوزه ها به نوبه ی خود به طبقات، ترتیب ها، خانواده ها، ژن ها
و زیر گروه ها تقسیم می شوند.

تعریف ترمینولوژی

ترمینولوژی زبانی است که
برای توضیح چیزها و موارد خاص به کار می رود.

در یک رشته ی تحصیلی، ترمینولوژی عبارت از زبانی است که
برای توضیح دانش خاص آن رشته مورد استفاده قرار می گیرد.

تشخیص های پرستاری نیز
ترمینولوژی و زبان تخصصی خود را می طلبد.

بنابراین وقتی می خواهیم راجع به تشخیص ها حرف بزنیم،
در واقع در حال صحبت در باره ترمینولوژی دانش پرستاری هستیم
که NANDA-آن را در اختیار ما قرار داده است.

مدل تشخیص های پرستاری NANDA-I

مدل تشخیص های پرستاری NANDA-I،
دارای ۷ محور مرتبط به هم است.

محور یا Axis عبارت از ابعادی از پاسخ انسان است
که در روند تشخیص پرستاری در نظر گرفته می شود.

- محور ۱: تمرکز تشخیص
- محور ۲: قضاوت (اختلال، ناکارآمدی، و غیره)
- محور ۳: موضوع تشخیص (فرد، مراقبت دهنده، خانواده، گروه، جامعه)
- محور ۴: محل (مثانه، شنوایی، مغز، و غیره)
- محور ۵: سن (نوزاد، کودک، بزرگسال، و غیره)
- محور ۶: زمان (مزمن، حاد، متناوب)
- محور ۷: وضعیت تشخیص (مبتنی بر مشکل، مبتنی بر خطر، مبتنی بر ارتقاء سلامتی)

محور ۱ : تمرکز تشخیص

تمرکز بخش اساسی و ضروری، و ریشه‌ی تشخیص پرستاری است.
در واقع "پاسخ انسان"، هسته‌ی تشخیص پرستاری محسوب می‌شود.

توجه: تمرکز تشخیص‌های پرستاری NANDA-I
در جدول تشخیص‌ها به صورت پررنگ نمایش داده می‌شود.

تشخیص‌های پرستاری	کد
Sedentary lifestyle	۰۰۱۶۸ شیوه زندگی کم تحرک
Ineffective airway clearance	۰۰۰۳۱ پاکسازی ناکارآمد راه هوایی
Risk for bleeding	۰۰۲۰۶ خطر خونریزی
Readiness for enhanced coping	۰۰۱۵۸ آمادگی برای بهبود مقابله
Noncompliance	۰۰۰۷۹ عدم تطابق
Ineffective protection	۰۰۰۴۳ حفاظت غیر موثر
Risk for post-trauma syndrome	۰۰۱۴۵ خطر بروز سندرم پس از آسیب

محور ۲: قضاوت

قضاوت عبارت از

توصیفی از محدودیت ها یا تعیین تمرکز تشخیص است.

تعریف	قضاوت	
شامل جنبه هاب مختلف و گیج کننده	Complicated	پیچیده
در معرض آسیب، یا عملکردی با بازدهی کم	Compromised	آسیب پذیر
در اندازه، شدت، یا درجه کم تر	Decreased	کاهش یافته
مورد استفاده برای دفاع یا محافظت	Defensive	دفاعی
کافی نبودن یک کیفیت یا عنصر خاص، کمبود یا شکست،	Deficit	کمبود/ نقصان
کمبود نسبت یا رابطه بین موارد مرتبط با هم	Imbalanced	عدم تعادل
آسیب دیده یا تضعیف شده (به خصوص عملکرد)	Impaired	ضعیف ، خرابی
بدون ایجاد اثرات قابل توجه یا مطلوب	Ineffective	غیر موثر
ناکافی، نامناسب، ناتوان، بی کفایت	Insufficient	ناکافی / ناکارآمد
توقف در پیشرفت مداوم (در هر فعالیت یا فرایندی)، شکستن تداوم یک چیز	Interrupted	از بین رفته
کم تر از مقدار یا شدت متوسط، کوچک	Low	کم
عدم کارکرد طبیعی و معمول	Dysfunctional	ناکارآمد
عمل یا حالتی خارج از وضع طبیعی	Failure	نارسایی

عموماً دو محور اصلی یک تشخیص پرستاری عبارتند از:

(۱) تمرکز تشخیص، یا مفهوم کلیدی تشخیص

(۲) توصیف / قضاوت در مورد تشخیص

تمرکز تشخیص	توصیف تشخیص
پاکسازی راه هوایی	غیر موثر
اضافه وزن	خطر
حافظه	اختلال
مقابله	ناکارآمد
حجم مایعات بدن	کاهش

محور ۳: موضوع تشخیص

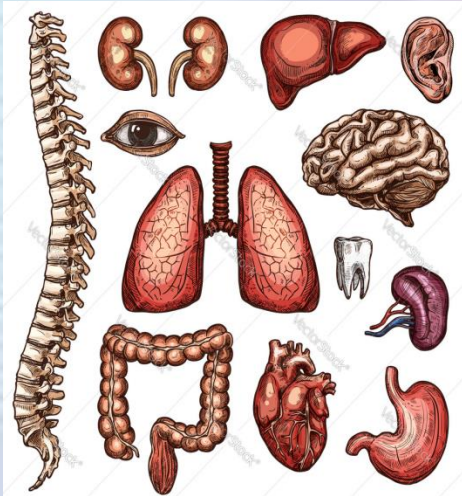
موضوع تشخیص پرستاری شامل فرد یا افرادی است که تشخیص برای آن ها تعیین شده، و شامل موارد زیر است:

- فرد: کسی که متمایز از دیگران بوده و به تنهایی مطرح است.
- مراقبت دهنده: فردی از خانواده یا یک فرد کمک رسان است که به طور مرتب مراقب کودک، بیمار، سالمند، یا فرد ناتوان می باشد.
- خانواده: دو یا چند نفر از اعضای خانواده که دارای روابط پایدار، درک تعهدات متقابل، احساسات مشترک، و تعهدات مشترک نسبت به یک دیگر هستند؛ این ارتباط به صورت خونی یا به انتخاب خود است.
- گروه: تعدادی از افراد با ویژگی های مشترک هستند.
- جامعه: شامل گروهی از مردم است که در یک مکان و تحت یک دولت زندگی می کنند.

توجه: زمانی که موضوع یک تشخیص به وضوح تعیین نمی شود، عموماً فرد مطرح است.

محور ۴: محل

محل، عبارت از بخشی از بدن، یا مرتبط با عملکرد آن بخش است.
شامل کلیه ی بافت ها، ارگان ها، نواحی آناتومیک،
یا ساختمان های بدن است.

عصبی عروقی	مغز	مجرای ادرار
محیطی	قرنیه	مثانه
کلیوی	معدی روده ای	روده
ادراری	داخل جمجمه	قلبی / عروقی

محور ۵: سن

ارزش های مربوط به محور ۵ عبارتند از:

- جنین: نوزاد انسانی بالای ۸ هفته پس از تخمک گذاری، تا زمان تولد

- نوزاد: کودک زیر ۲۸ روز

- شیرخوار: کودک بین ۲۸ روز تا یک سال

- کودک: فرد بین یک تا ۹ سال

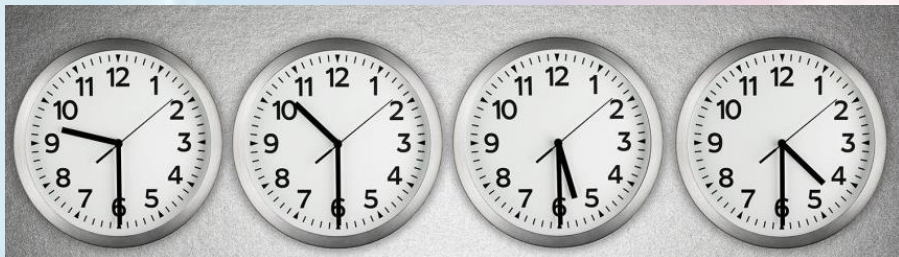
- جوان: فرد بین ۱۰ تا ۱۹ سال

- بزرگسال: فرد بالای ۱۹ سال

- بزرگسال سالمند: فرد بالای ۶۵ سال

محور ۱: زمان

ارزش های مربوط به زمان عبارتند از:

– حاد: تداوم کمتر از ۳ ماه

– مزمن: تداوم مساوی یا بیش تر از ۳ ماه

– مداوم: بدون توقف، و ادامه دار

– متناوب: توقف و شروع مجدد در دوره های زمانی یا گردش

– حین جراحی: وقوع در زمان انجام عمل جراحی

– موقعیتی: وابسته به مجموعه ای از وضعیت ها که فرد خود را در آن می یابد

محور ۷: قضاوت تشخیص

الف) تشخیص پرستاری مبتنی بر مشکل (problem-focused)

عبارت از یک قضاوت بالینی در رابطه با پاسخ نامناسب انسان به سلامتی / روند زندگی فرد، خانواده، گروه، یا جامعه در وضعیت موجود است.

به عبارت دیگر، این نوع تشخیص مربوط به مشکلی است که بیمار در حال حاضر گرفتار آن است.

ب) تشخیص پرستاری مبتنی بر احتمال بروز یک خطر (risk)

عبارت از قضاوت بالینی در مورد آسیب پذیری فرد، خانواده، گروه، یا جامعه نسبت به گسترش یک پاسخ نامطلوب انسانی در رابطه با وضعیت سلامتی / روند زندگی است.

به عبارت دیگر، این نوع تشخیص مربوط به مشکلی است که هنوز وجود ندارد، اما بر اساس قضاوت پرستار، **احتمال بروز آن در آینده** می رود.

پ) تشخیص پرستاری مبتنی بر ارتقاء سلامت (health promotion)
عبارت از قضاوت بالینی پرستار در رابطه با انگیزه و ابراز تمایل مددجو
به بهبود سلامتی و افزایش پتانسیل سلامتی است.

ممکن است در فرد، خانواده، گروه، یا جامعه دیده شود.

به عبارت دیگر، این پاسخ ها به صورت ابراز آمادگی مددجو برای یادگیری،
افزایش یا بهبود رفتارهای بهداشتی خاص مشخص می شود،
و کاملاً در ارتباط با آموزش به بیمار مطرح می گردد.

ت) تشخیص پرستاری مبتنی بر سندرم Syndrome

عبارت از قضاوت بالینی در باره‌ی گروهی از تشخیص‌های پرستاری است که در کنار هم اتفاق می‌افتند، و دارای مداخلات مشابهی هستند که در کنار هم، بهتر می‌توان به آن‌ها پرداخت.

به عبارت دیگر، سندرم‌ها، شامل مجموعه‌ای از تشخیص‌های پرستاری هستند، که معمولاً با هم دیده می‌شوند.

مثل تشخیص: سندرم درد مزمن، یا سندرم سالخوردگی، سندرم تجاوز.

فرمت تشخیص های پرستاری

فرمت تشخیص های مبتنی بر مسئله Problem-focused

در این تشخیص ها، باید عامل ایجاد کننده ی مشکل، بیان شود.
به عبارت دیگر باید ابراز شود که این مشکل
که در حال حاضر بیمار با آن درگیر است،
در رابطه با چه وضعیتی ایجاد شده است.

زیرا بیان عامل ایجاد کننده ی مشکل،
مستقیماً روی برنامه ریزی مداخلات پرستاری تاثیر می گذارد.

- پاکسازی غیر موثر راه هوایی، در رابطه با افزایش ترشحات آلوئولی ناشی از پنومونی

- پاکسازی غیر موثر راه هوایی در رابطه با ادم ریه

- پاکسازی غیر موثر راه هوایی در رابطه با انسداد مزمن راه های هوایی

- پاکسازی غیر موثر راه هوایی در رابطه با ضعف عضلات تنفسی و ناوانی در سرفه

- پاکسازی غیر موثر راه هوایی در رابطه با کاهش سطح هوشیاری

- افزایش درجه حرارت بدن، در رابطه با عفونت زخم جراحی
- افزایش درجه حرارت بدن ، در رابطه با پنومونی
- افزایش درجه حرارت بدن، رابطه با هیپوولمی و هیپرناترمی حاد
- افزایش درجه حرارت بدن، در رابطه با افزایش فشار داخل جمجمه
- افزایش درجه حرارت بدن، در رابطه با قرار گرفتن در محیط گرم
- افزایش درجه حرارت بدن، در رابطه با فلیت
- افزایش درجه حرارت بدن، در رابطه با ترومبوز وریدهای عمقی

فرمت تشخیص های مبتنی بر خطر Risk-focused

در این تشخیص ها نیز، باید عامل ایجاد کننده ی مشکل، بیان شود.
به عبارت دیگر، باید ابراز شود که به چه دلیل پرستار فکر می کند
که ممکن است بیمار در آینده گرفتار این مشکل شود.

خیلی
مهم

بیان عامل ایجاد کننده ی خطر برای بروز یک مشکل احتمالی،
مستقیماً روی برنامه ریزی مداخلات پرستاری تاثیر می گذارد.

■ خطر بروز یبوست، در رابطه با عدم تحرک ناشی از الزام استراحت در تخت

■ خطر بروز یبوست، در رابطه با سندرم سالخوردگی

■ خطر بروز یبوست، رابطه با تغذیه نامناسب

■ خطر بروز یبوست، در رابطه با تزریق مورفین برای تسکین درد

■ خطر بروز یبوست، در رابطه با هیپوکالمی

- خطر کاهش برون ده قلب، در رابطه با نارسایی حاد قلبی
- خطر کاهش برون ده قلب، در رابطه با خون ریزی گوارشی
- خطر کاهش برون ده قلب، رابطه با شوک سپتیک
- خطر کاهش برون ده قلب، در رابطه با اینرسی بعد از زایمان
- خطر کاهش برون ده قلب، در رابطه با کمبود دریافت مایعات
- خطر کاهش برون ده قلب، در رابطه با پنوموتوراکس فشارنده

فرمت تشخیص های مبتنی بر ارتقاء سلامتی

Health promotion diagnoses

این تشخیص های پرستاری،
مربوط به آمادگی مددجو برای یادگیری
و شرکت در برنامه های آموزشی خودمراقبتی و خودمدیریتی است.

بنابراین عموماً فقط به بیان موضوع مورد نظر برای آموزش می پردازد.

- آمادگی برای بهبود خواب
- آمادگی برای افزایش سطح مراقبت از خود
- آمادگی برای افزایش برقراری ارتباط
- آمادگی برای ارتقاء مدیریت سلامتی

فرمت تشخیص پرستاری مربوط به سندرم Syndrome

تعداد تشخیص های پرستاری مبتنی بر سندرم، انگشت شمار بوده،
و تنها به صورت ذکر آن سندرم بیان می شوند.

- سندرم لاغری سالخوردگی

- سندرم عدم تحرک

- سندرم درد مزمن

- سندرم آسیب تجاوز

- سندرم پس از آسیب

حیطه ها و طبقات تاکسونومی II ارائه شده توسط NANDA-I

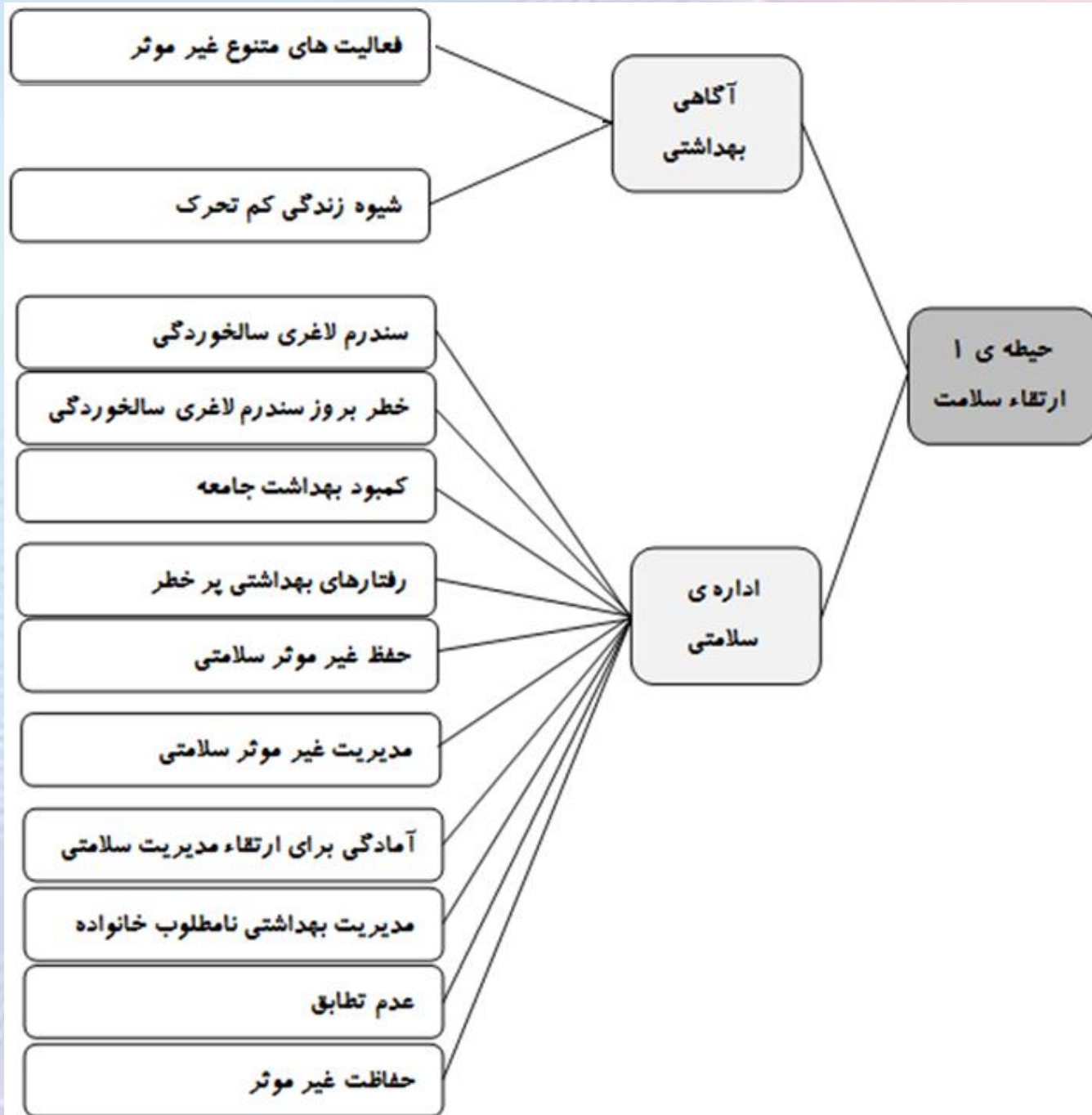
حیطہ ی ا
ارتقاء سلامت

آگاهی بهداشتی

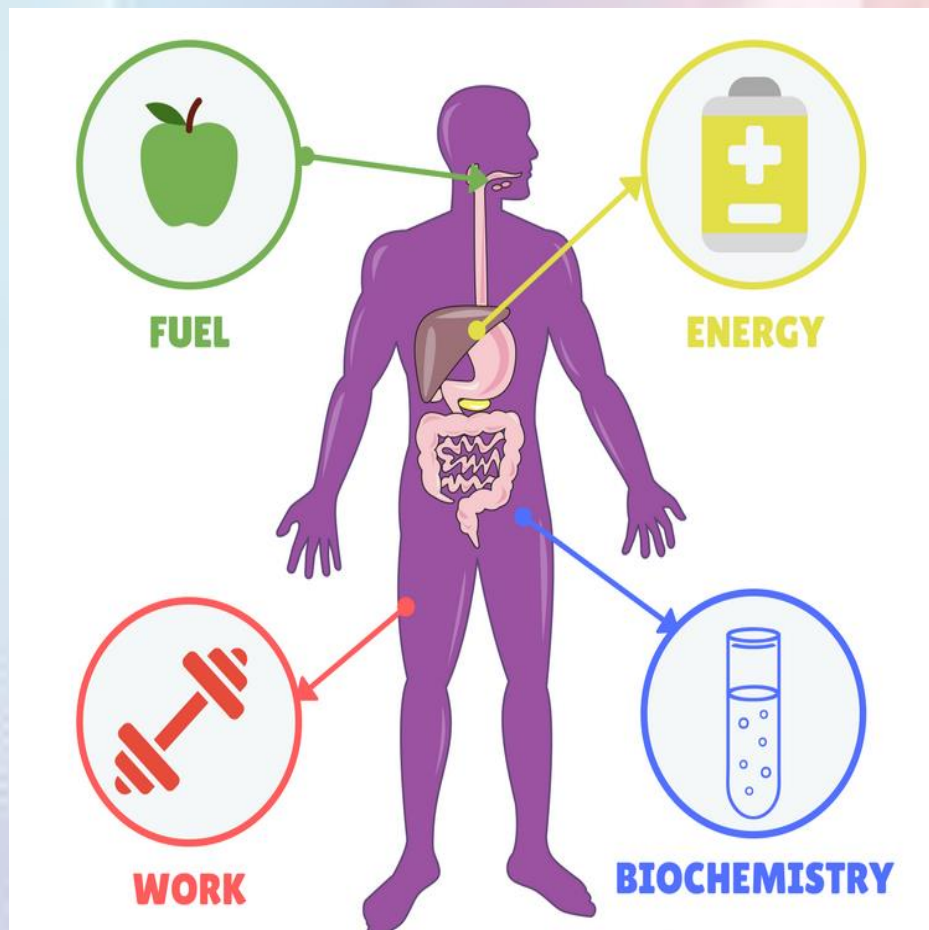
اداره ی سلامتی

شامل ۱۷ تشخیص

مدرس : دکتر نیک روان

هر یک از طبقات
موجود در هر حیطه،
خود به چند
تشخیص پرستاری
مرتبط با آن منتهی
می شود.

شامل ۲۴ تشخیص

شامل ۱۸ تشخیص

حیطه ی ۳
دفع و تبادل

عملکرد کلیوی

عملکرد گوارشی

عملکرد پوست

عملکرد تنفسی

حیطه ی ۴ فعالیت / استراحت

خواب / استراحت

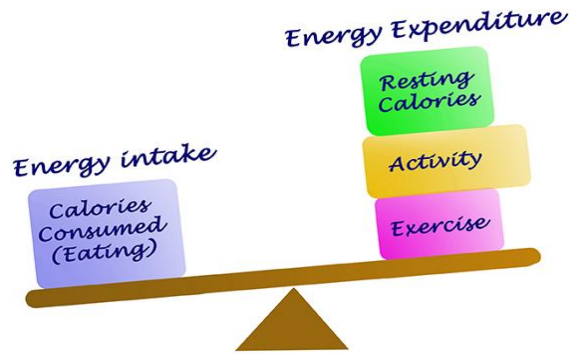
فعالیت / ورزش

تبادل انرژی

پاسخ قلبی / ریوی

مراقبت از خود

مدرس : دکتر نیک روان

شامل ۳۸ تشخیص

شامل ۱۲ تشخیص

حیطه ی ۵
درک / شناخت

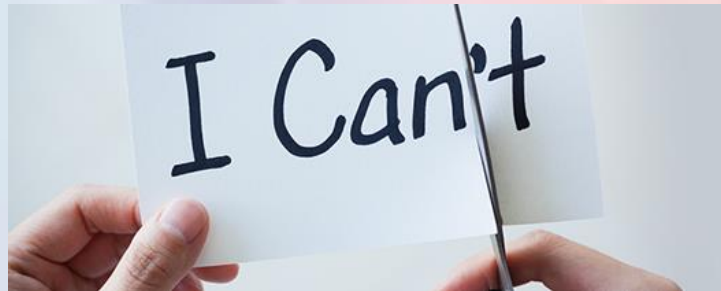
توجه

شناسایی

احساس / درک

شناخت

ارتباط

شامل ۱۱ تشخیص

حیطه ی ۶
درک از خود

پنداشت از خود

اعتماد به نفس

تصویر ذهنی

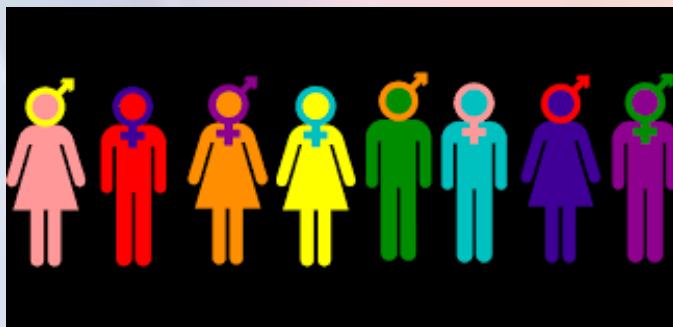
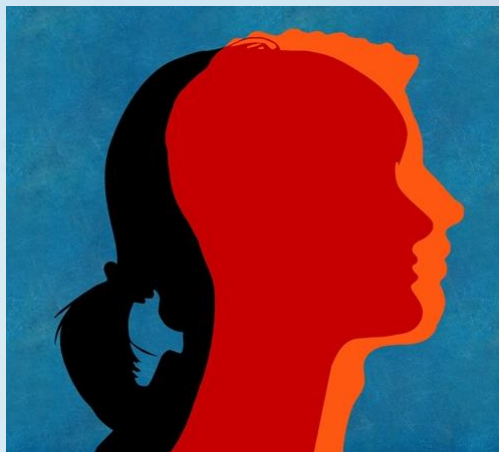
حیطه ی ۷ نقش در ارتباطات

مراقبت دهنده

روابط خانوادگی

ایفای نقش

شامل ۱۷ تشخیص

حیطه ی ۸
جسیت

هویت جنسی

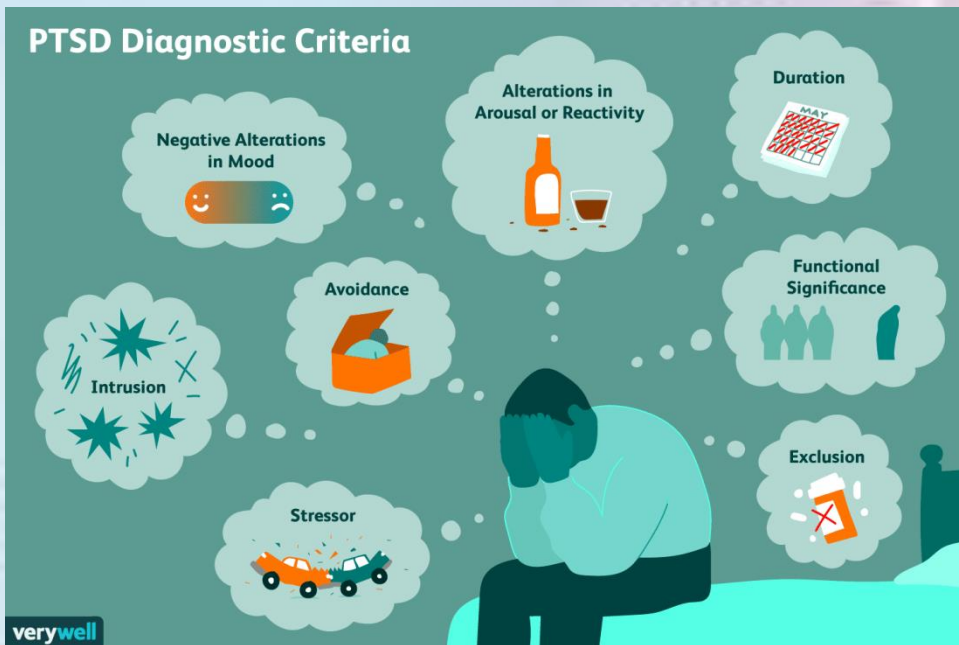
عملکرد جنسی

تولید مثل

شامل ۶ تشخیص

مدرس : دکتر نیک روان

PTSD Diagnostic Criteria

حیطه ی ۹
تنطبق / تحمل استرس

پاسخ پس از آسیب

پاسخ های مقابله

استرس عصبی
رفتاری

شامل ۴۰ تشخیص

مدرس : دکتر نیک روان

حیطه ی ۱۰ اصول زندگی

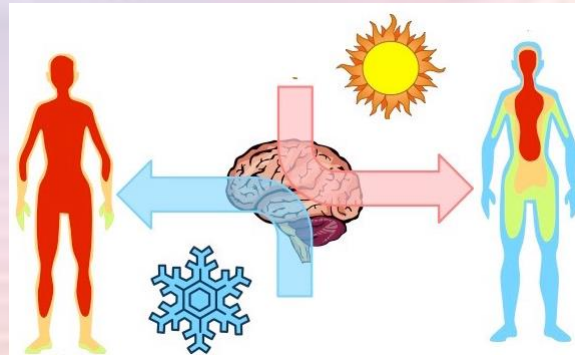
ارزش ها

باورها

همبستگی
ارزش / باور /
عملکرد

شامل ۱۲ تشخیص

مدرس : دکتر نیک روان

شامل ۵۹ تشخیص

حیطه ی ۱۱
امنیت / حفاظت

عقونت

صدمه جسمانی

خشونت

آسیب محیطی

فرایند دفاعی

تنظیم دمای بدن

شامل ۱۳ تشخیص

حیطه ی ۱۲
آسایش

آسایش جسمی

آسایش محیطی

آسایش

حیطه ی ۱۳
رشد و تکامل

رشد

نمو

شامل ۴ تشخیص

NURSING DIAGNOSIS

تشخیص های پرستاری
مربوط به
مراقبت های قبل و بعد از عمل

حیطه ی ۲: تغذیه (Nutrition)

فعالیت های خوردن، جذب
و استفاده از مواد مغذی
به منظور حفظ بافت، ترمیم بافتی، و تولید انرژی

تغذیه ی نامتعادل Imbalanced nutrition

تعریف: کمبود مواد غذایی برای رفع نیازهای متابولیک بدن.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- کرامپ و درد شکمی یا اسهال
- تغییر در حس چشایی
- نفرت یا علاقه ی کم به غذا
- احساس سیری بلافاصله بعد از خوردن غذا
- کاهش وزن همراه با مصرف کافی مواد غذایی
- مصرف غذا کم تر از مقدار توصیه شده ی روزانه
- کاهش وزن بدن بیش از ۲۰٪ وزن مطلوب
- تون نامناسب عضلانی
- صداهای بیش از حد روده
- رنگ پریدگی غشاهای مخاطی
- ناتوانی در غذا خوردن
- وجود زخم در حفره ی دهان
- ضعف عضلات برای جویدن و بلع
- اطلاعات و درک غلط و ناکافی
- ریزش بیش از حد مو

حیطه ۲ (تغذیه) : طبقه ی ۱ (خوردن)

آمادگی برای بهبود تغذیه

Readiness for **enhanced nutrition**

تعریف: الگوی مصرف مواد غذایی که باعث تقویت فرد می شود.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

■ ابراز تمایل به بهبود تغذیه

اختلال در بلع Impaired swallowing

تعریف: عملکرد غیر طبیعی مکانیزم بلع، به دلیل اختلال در ساختار یا عملکرد دهان، حلق، یا مری.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- خفگی قبل از بلعیدن
- سرفه کردن پیش از بلعیدن
- پریدن بزاق دهان به حلق
- ریختن غذا از دهان
- بیرون رانده شدن غذا از دهان
- عرق زدن قبل از بلع
- سرفه کردن
- تاخیر در بلع
- سرفه‌های شبانه
- اودینوفاجی
- پس زدن یا برگشت غذا به دهان
- گزارش گیر کردن غذا
- استفراغ
- بالا آوردن قرص

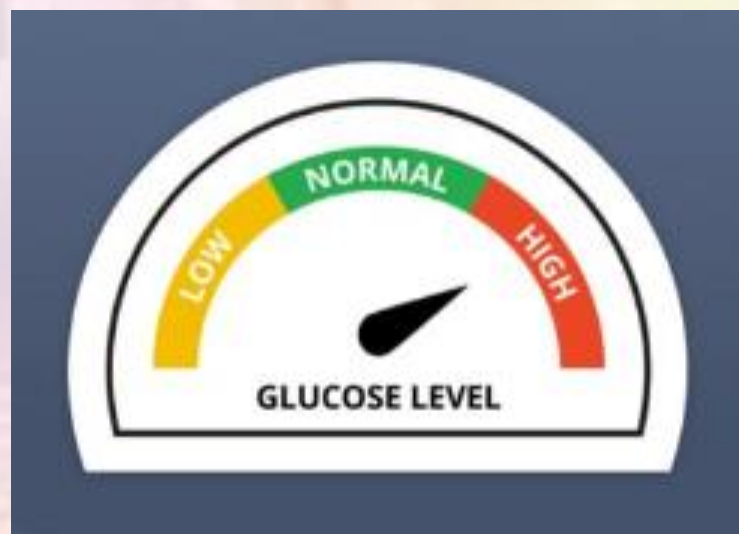
خطر ناپایداری سطح قند خون

Risk for unstable blood glucose level

تعریف: آسیب پذیری نسبت به تغییرات سطح گلوکز/قند از محدوده ی طبیعی، که ممکن است سلامت را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- تغییر در وضعیت روانی
- فعالیت بدنی کم
- به خطر افتادن وضعیت سلامت جسمی
- عدم قبول تشخیص
- استرس شدید
- کاهش وزن شدید
- افزایش وزن شدید
- پایش ناکافی قند خون
- مدیریت دارویی غیر موثر
- مصرف نادرست مواد غذایی روزانه
- دانش ناکافی در مورد اداره ی بیماری
- رعایت نکردن رژیم درمانی دیابت
- بارداری

خطر اختلال در عملکرد کبد Risk for impaired liver function

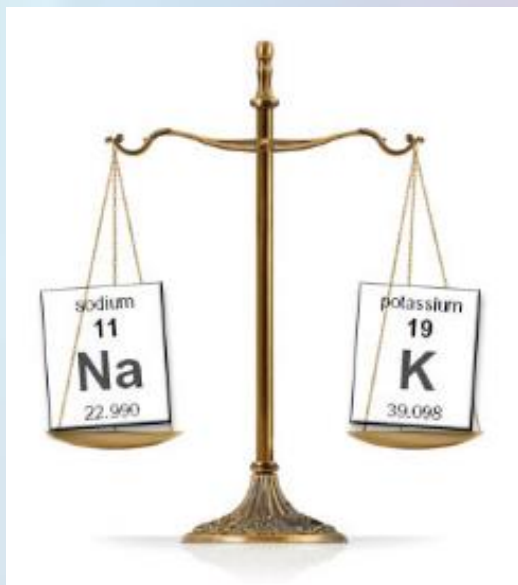
تعریف: آسیب پذیری نسبت به کاهش عملکرد کبد، که ممکن است سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علل حاصل از بررسی بیمار:

- عفونت HIV
- عوامل دارویی
- سوء مصرف مواد
- عفونت ویروسی

حیطه ۲ (تغذیه): طبقه ی ۵ (آب رسانی)

خطر عدم تعادل الکترولیتی

Risk for **electrolyte Imbalance**

تعریف: آسیب پذیری نسبت به تغییرات سطح الکترولیت های سرم، که ممکن است سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- اختلال در تنظیم غدد درون ریز (مثلا عدم تحمل گلوکز، افزایش IGF-1، آندروژن، DHEA، و کورتیزول)
- اختلال در مکانیزم های تنظیم کننده
- اسهال
- استفراغ
- افزایش حجم مایعات بدن
- ناکافی بودن حجم مایعات بدن
- بدکاری کلیوی
- رژیم درمانی

کمبود حجم مایعات Deficient fluid volume

تعریف: عبارت از کاهش مایعات درون رگی، بین بافتی، و /یا درون سلولی است. آن را دهیدراسیون می نامند و شامل از دست دادن آب بدون تغییر در سدیم است.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- تغییر در وضعیت روانی
- تغییر در توگر پوست
- کاهش فشار خون
- کاهش حجم نبض
- کاهش تورگر زبان
- کاهش برون ده ادراری
- افزایش غلظت ادرار
- خشکی پوست و غشاهای مخاطی
- افزایش درجه حرارت بدن
- افزایش ریت قلب
- افزایش هماتوکریت
- تشنگی
- ضعف

حیطه ۲ (تغذیه): طبقه ی ۵ (آب رسانی)

خطر کمبود حجم مایعات

Risk for deficient fluid volume

تعریف: آسیب پذیری نسبت به کاهش مایعات درون رگی، بین بافتی، و /یا درون سلولی، که ممکن است سلامت را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

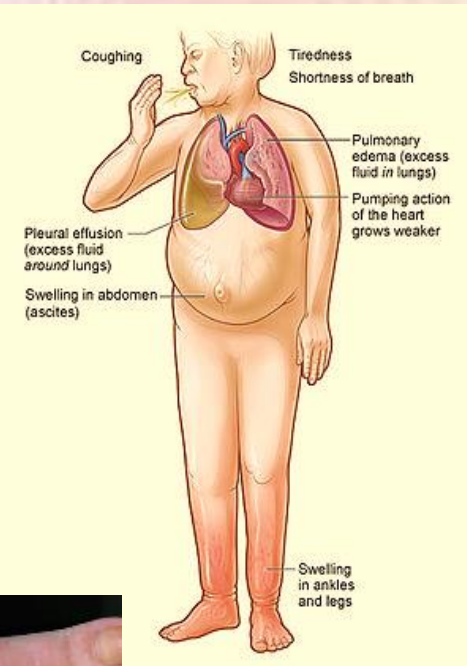
- دفع بیش از حد مایع
- از دست دادن فعال حجم مایعات
- وجود موانعی برای دسترسی به مایعات
- آسیب مکانیزم‌های تنظیم کننده
- عوامل تاثیر گذار بر جذب مایعات
- بالا بودن زیاد سن
- بالا بودن زیاده از حد وزن
- عوامل موثر بر نیاز به مایعات
- دفع مایعات از مسیرهای غیر طبیعی
- کمبود اطلاعات در مورد نیاز به مایعات
- عوامل دارویی

افزایش حجم مایعات Excess fluid volume

تعریف: افزایش احتباس مایعات ایزوتونیک.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- ایجاد صداهای اضافی تنفسی
- افزایش فشار ورید مرکزی (CVP)
- اتساع ورید جوگولار
- تغییر در فشار خون
- تغییر در الگوی تنفسی
- دیسپنه و ارتوپنه و PND
- عدم تعادل الکترولیت ها
- جذب، بیش از دفع مایعات
- افزایش وزن در یک دوره زمانی کوتاه
- اولیگوری
- تغییر در وزن مخصوص ادرار
- ادم
- هیپاتومگالی
- کاهش هموگلوبین و هماتوکریت
- اضطراب و ناآرامی و تغییر در وضعیت روانی

حیطه ۲ (تغذیه): طبقه ی ۵ (آب رسانی)

خطر عدم تعادل حجم مایعات

Risk for imbalanced fluid volume

تعریف: آسیب پذیری نسبت به کاهش، افزایش، یا شیفت سریع مایعات از یک محیط به محیط دیگر، شامل داخل وریدی، بین بافتی، و/یا داخل سلولی، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد. این تشخیص شامل احتباس و از دست دادن مایعات، هر دو است.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- ناپرهیزی
- آسیت
- سوختگی
- انسداد روده
- پانکراتیت
- سپسیس
- تروما
- رژیم های درمانی

حیطه ی ۳: دفع و تبادل

Elimination and Exchange

ترشح و دفع مواد زائد از بدن

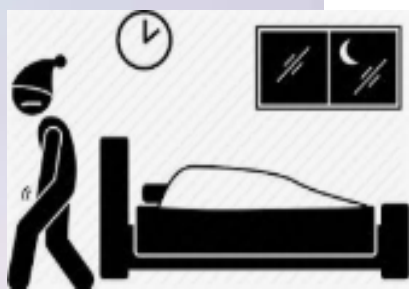
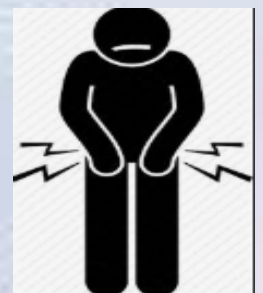
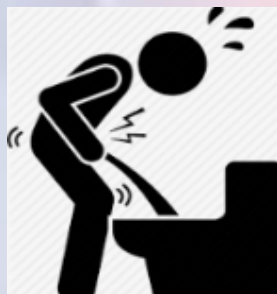
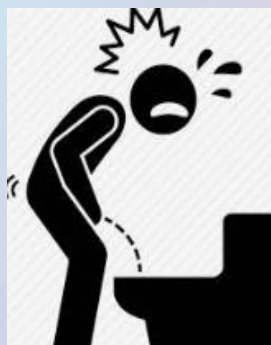
حیطه ۳ (دفع و تبادل): طبقه ی ۱ (عملکرد کلیوی)

اختلال در دفع ادرار   Impaired urinary elimination

تعریف: اختلال در عمل دفع کلیوی

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- دیسوری
- احساس دفع مکرر
- ناراحتی در دفع
- شب ادراری (ناکچوری)
- بی اختیاری ادراری
- احتباس ادرار
- اضطراب در دفع ادرار

حیطه ۳ (دفع و تبادل): طبقه ی ۱ (عملکرد کلیوی)

بی اختیاری اضطرار در ادرار Urge urinary incontinence

تعریف: تخلیه ی بدون اختیار و سریع ادرار، بلافاصله بعد از احساس قوی نیاز به تخلیه ی مثانه

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- ناتوانی در دسترسی به توالت پیش از دفع ادرار
- تخلیه ی غیر ارادی ادرار همراه با انقباضات مثانه
- تخلیه ی غیر ارادی ادرار همراه با اسپاسم مثانه
- فوریت برای دفع ادرار

خطر بی اختیاری اضطرار در ادرار

Risk for urge urinary incontinence

تعریف: آسیب پذیری نسبت به تخلیه ی غیر ارادی و سریع ادرار، بلافاصله بعد از احساس قوی نیاز به دفع، که می تواند روی سلامتی تاثیر بگذارد.

برخی از علل حاصل از بررسی بیمار:

- فعالیت بیش از حد عضله ی دتروسور (داخل مثانه) که باعث اختلال در انقباض مثانه می شود
- مصرف الکل
- اورتریت آتروفیک
- واژینیت آتروفیک
- فشردگی مدفوع
- اختلال در انقباض مثانه
- عادات غیر موثر دفع
- شل شدن غیر ارادی اسفنکتر
- ظرفیت کم مثانه
- رژیم های درمانی

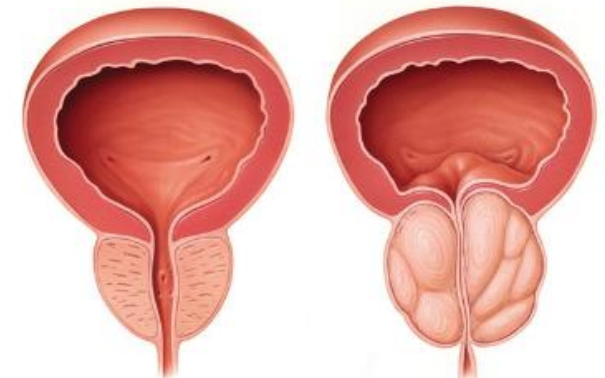
حیطه ۳ (دفع و تبادل): طبقه ی ۱ (عملکرد کلیوی)

احتباس ادرار Urinary retention

تعریف: تخلیه ی ناقص مثانه

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- عدم تخلیه ی ادرار
- اتساع مثانه
- تخلیه ی قطره قطره ی ادرار
- دیسوری
- ادرارهای با حجم کم
- تکرر ادرار
- بی اختیاری ناشی از حجم بالای ادرار
- وجود حجم باقیمانده ی ادرار
- احساس پری مثانه

Normal Prostate

Enlarged Prostate

یبوست Constipation

تعریف: کاهش دفعات طبیعی دفع همراه با مشکل یا عبور ناقص مدفوع، و/یا تخلیه مدفوع بسیار سفت و خشک.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- درد و حساسیت شکمی
- اتساع شکم یا نفخ شدید
- احساس فشار بر رکتوم
- درد و فشار در هنگام دفع
- ناتوانی در دفع
- مدفوع سخت و سفت
- استفراغ، بی اشتها، عدم هضم غذا
- کاهش صداهای شکمی
- دفع خون قرمز روشن با مدفوع
- تغییر در الگوی دفع مدفوع
- سردرد
- افزایش فشار داخل شکم
- دفع مدفوع مایع یا خمیری

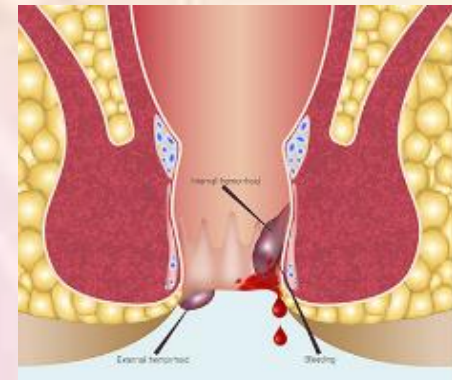

خطر بروز یبوست Risk for constipation

تعریف: آسیب پذیری نسبت به کاهش دفعات طبیعی دفع همراه با مشکل یا عبور ناقص مدفوع، و/یا تخلیه مدفوع بسیار سفت و خشک، که ممکن است سلامت را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- ضعف عضله ی شکم
- فعالیت کم
- عادات نامناسب/ نامنظم دفع
- عدم تعادل الکترولیتی
- هموروئید، آبسه ی رکتال، فیشر آنال
- انسداد روده بعد از جراحی
- بزرگ شدن پروستات
- پرولاپس رکتال/ رکتوسل
- تومور
- عوارض دارویی
- سوء مصرف مسهل
- مصرف ناکافی فیبر و مایعات
- کانفیوژن/ افسردگی

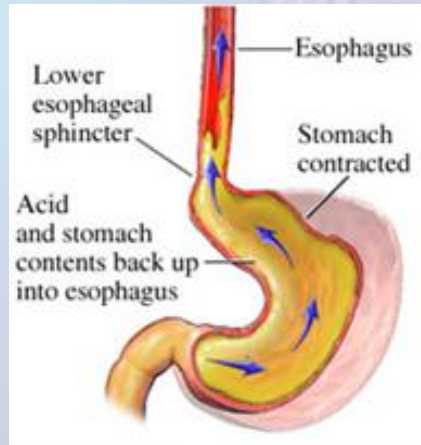
اسهال Diarrhea

تعریف: تخلیه ی مدفوع شل و بدون شکل.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- درد شکمی
- اضطراب در دفع
- کرامپ شکمی
- صداهای هایپراکتیو روده
- دفع مدفوع مایع بیش از ۳ بار در ۲۴ ساعت

حرکات ناکارآمد دستگاه گوارش

Dysfunctional gastrointestinal motility

تعریف: کاهش، افزایش، بی تاثیر بودن، یا فقدان فعالیت های پرستالتیک در سیستم گوارشی.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- درد شکمی
- اتساع شکم
- درد شکمی
- عدم دفع گاز
- تسریع در تخلیه‌ی معده
- حجم باقی مانده معده به رنگ صفرای
- تغییر در صداهای روده
- اسهال
- دفع مشکل مدفوع
- مدفوع سفت و سخت
- افزایش حجم باقی مانده‌ی معده
- تهوع / استفراغ
- برگشت غذا به دهان

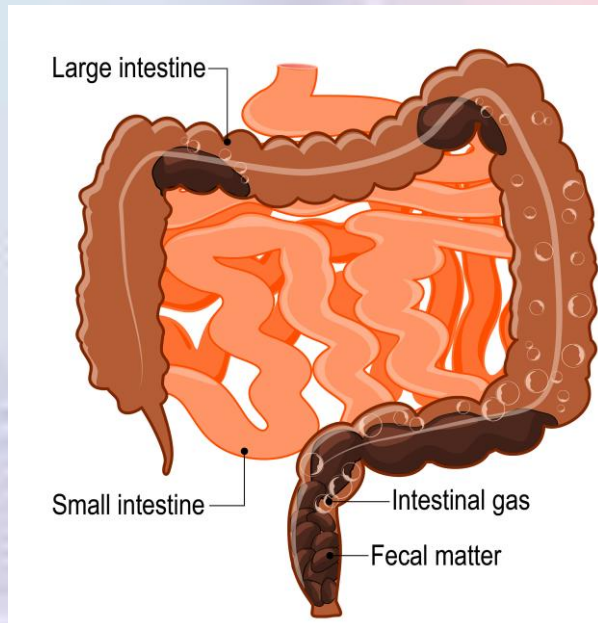

خطر حرکات ناکارآمد دستگاه گوارشی Risk for dysfunctional **gastrointestinal motility**

تعریف: کاهش، افزایش، بی تاثیر بودن، یا فقدان فعالیت های
پریستالتیک در سیستم گوارشی.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- افزایش سن
- اضطراب و عوامل تنش زا
- تغییر در منابع آب
- کاهش جریان خون معدی روده ای
- دیابت ملیتوس
- تغییر در عادات غذایی
- عدم تحمل غذا
- بیماری ریفلاکس معدی روده ای
- عدم تحرک
- عفونت
- عوامل دارویی
- شیوهی زندگی نامناسب
- آماده سازی نامناسب مواد غذایی

حیطه ۳ (دفع و تبادل): طبقه ی ۲ (عملکرد گوارشی)

بی اختیاری مدفوع Bowel incontinence

تعریف: تغییر در عادات طبیعی دفع مدفوع که توسط خروج غیر ارادی آن مشخص می شود.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- اضطراب در دفع مدفوع
- خروج مداوم مدفوع نرم
- عدم تشخیص زمان دفع
- استشمام بوی مدفوع
- مشاهده ی رنگ مدفوع روی لباس
- مشاهده رنگ مدفوع روی ملافه ی تخت
- ناتوانی در به تاخیر انداختن عمل دفع
- عدم توجه به احساس دفع
- قرمز شدن پوست ناحیه ی پرینه

اختلال در تبادلات گازی Impaired gas exchange

تعریف: کمبود بیش از حد اکسیژن و/یا دفع دی اکسید کربن از خلال غشاء آلوئولی-کاپیلاری

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- الگوی غیر طبیعی تنفسی (مثل ریت، ریت، عمق)
- رنگ پوست غیر طبیعی (مثلا رنگ پریده، خاکستری، سیانوز)
- تعریق شدید
- دیسپنه، حرکت پره‌های بینی
- سردرد هنگام بیدار شدن
- غیر طبیعی شدن گازهای خون شریانی
- هیپرکاپنی و هیپوکسی
- ناآرامی
- تحریک پذیری
- خواب آلودگی و کانفیوژن
- تائیکاردی
- اختلال بینایی

حیطه ی ۴: فعالیت / استراحت

Activity/Rest

تولید، ذخیره، استفاده و یا حفظ تعادل در منابع انرژی

بی خوابی Insomnia

تعریف: اختلال در مقدار و کیفیت خواب که عملکرد فرد را مختل می کند.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- تغییر در تمرکز
- تغییر در خلق و خوی
- تغییر در الگوی خواب
- به خطر افتادن سلامتی
- کاهش کیفیت زندگی
- مشکل در به خواب رفتن
- مشکل در تداوم خواب
- نارضایتی از خواب
- بیدار شدن بی موقع
- افزایش غیبت ها
- افزایش تصادفات
- کم بودن انرژی
- الگوی خواب غیر مداوم (مثلا به دلیل مسئولیت های مراقبتی، مراقبت از نوزاد، شریک خواب)

حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت): طبقه ی ۱ (خواب/استراحت)

محروریت از خواب Sleep deprivation

تعریف: دوره زمانی طولانی بدون خواب (تغییرات نسبی یا پایدار شناختی)

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- بی قراری و اضطراب، تحریک پذیری
- تغییر در تمرکز و اختلالات درک
- بی تفاوتی و بی قیدی
- کانفیوژن
- کاهش توانایی عملکردی
- کاهش زمان واکنش
- لتارژی و خواب آلودگی
- خستگی و احساس بیماری
- احساس نیستاگموس در چشم
- توهم
- پارانوئای گذرا
- لرزش دست
- حساسیت شدید به درد

مدرس : دکتر نیک روان

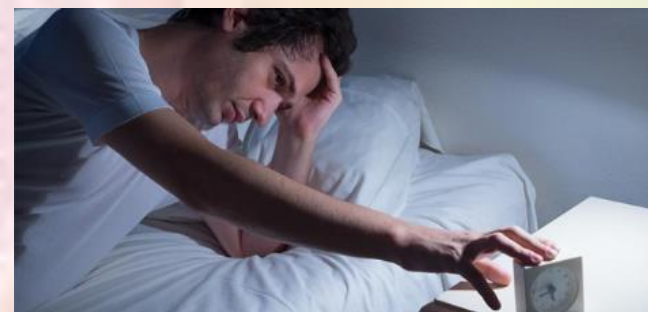
حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت) : طبقه ی ۱ (خواب/استراحت)

اختلال در الگوی خواب Disturbed sleep pattern

تعریف: وقفه‌های زمانی محدود در مقدار و کیفیت خواب به دلیل عوامل خارجی.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- تغییر در الگوی خواب
- اشکال در عملکرد روزانه
- اشکال در به خواب رفتن
- نارضایتی از خواب
- بیدار شدن با خستگی
- بیدار شدن ناخودآگاه

اختلال در تحرک در تخت Impaired bed mobility

تعریف: محدودیت در تحرک ارادی در تخت، از یک پوزیشن به پوزیشن دیگر.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- اختلال در توانایی حرکت بین نشستن متوالی و پوزیشن خوابیده به پشت
- اختلال در توانایی حرکت بین پوزیشن‌های خوابیده به پشت و به روی شک ماختلال در توانایی تغییر پوزیشن در تخت توسط خود فرد
- اختلال در توانایی چرخیدن از پهلو به پهلو
- تغییر در سطح هوشیاری
- عدم تحرک مکانیکی
- درد
- فلج
- تجویز عدم تحرک

مدرس : دکتر نیک روان

حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت) : طبقه ی ۲ (فعالیت/ ورزش)

اختلال در تحرک جسمانی Impaired physical mobility

تعریف: محدودیت در تحرکات مستقل و هدفمند بدن، یا یک یا چند اندام بدن.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- تغییر در گام برداشتن
- افت مهارت‌های حرکتی ظریف
- افت مهارت‌های حرکتی عمده
- کاهش محدوده‌ی حرکتی مفاصل
- کاهش زمان واکنش
- ناراحتی و درد
- تنگی نفس فعالیتی
- کاهش تحرک به دلیل لرزش (ترمور)
- عدم ثبات وضعیتی
- کند شدن حرکات
- حرکات انقباضی
- عدم هماهنگی حرکات

حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت) : طبقه ی ۲ (فعالیت/ ورزش)

اختلال در تحرک با صندلی چرخ دار Impaired wheelchair **mobility**

تعریف: محدودیت در جا به جایی مستقل توسط صندلی چرخ دار در محیط زندگی.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- ناتوانی در به حرکت در آوردن صندلی چرخ دار
- ناتوانی در به حرکت در آوردن صندلی چرخ دار در سطوح ناهموار
- ناتوانی کنترل صندلی چرخ دار حتی روی سطح هموار
- ناتوانی کنترل صندلی چرخ دار در حاشیه ی پیاده رو
- ناتوانی کنترل صندلی چرخ دار روی سطوح ناهموار
- ناتوانی کنترل صندلی چرخ دار در سربالایی
- ناتوانی کنترل صندلی چرخ دار در سرازیری

حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت) : طبقه ی ۲ (فعالیت/ ورزش)

اختلال در نشستن Impaired sitting

تعریف: محدودیت توانایی نشستن و/یا حفظ خود به صورت مستقل و هدفمند با کمک باسن و ران، در حالی که تنه حالت راست و عمودی باشد.

برخی از علل حاصل از بررسی بیمار:

- اختلال در توانایی تنظیم وضعیت یک یا هر دو پا روی سطح ناهموار
- اختلال در دستیابی به وضعیت متعادل تنه
- اختلال در توانایی خم کردن یا حرکت دادن هیپ
- اختلال در توانایی خم کردن یا حرکت دادن زانوها
- اختلال در توانایی حفظ لگن در حالت متعادل
- اختلال در توانایی حفظ تنه در مقابل وزن بدن
- قدرت عضلانی ناکافی

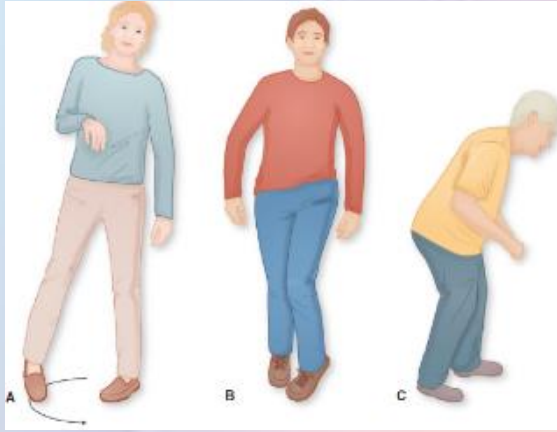
حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت) : طبقه ی ۲ (فعالیت/ ورزش)

اختلال در ایستادن Impaired standing

تعریف: محدودیت حفظ بدن از سر تا پا، در حالت ایستاده به صورت مستقل و هدفمند.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- اختلال در توانایی تنظیم وضعیت یک یا هر دو پا در سطوح ناهموار
- اختلال در توانایی حفظ وضعیت متعادل تنه
- اختلال در توانایی باز کردن یک یا هر دو هیپ
- اختلال در توانایی خم کردن یک یا هر دو هیپ
- اختلال در توانایی باز کردن یک یا هر دو زانو
- اختلال در توانایی خم کردن یک یا هر دو زانو
- اختلال در توانایی حفظ تنه در وضعیت متعادل
- اختلال در توانایی حفظ تنه در مقابل ثقل زمین
- ناکافی بودن قدرت عضلانی

حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت) : طبقه ی ۲ (فعالیت/ ورزش)

اختلال در توانایی انتقال Impaired transfer ability

تعریف: محدودیت حرکت مستقل بین دو سطح مجاور هم.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- اختلال در توانایی انتقال بین تخت و صندلی
- اختلال در توانایی انتقال بین تخت و وضعیت ایستاده
- اختلال در توانایی انتقال بین ماشین و صندلی
- اختلال در توانایی انتقال بین صندلی و زمین
- اختلال در توانایی انتقال بین صندلی و وضعیت ایستاده
- اختلال در توانایی انتقال بین زمین و وضعیت ایستاده
- اختلال در توانایی انتقال بین سطوح ناهموار
- اختلال در توانایی انتقال به داخل و خارج وان حمام
- اختلال در توانایی انتقال به داخل و خارج حمام
- اختلال در توانایی نشستن و بلند شدن از روی توالت کنار تخت
- اختلال در توانایی نشستن و بلند شدن از روی توالت

مدرس : دکتر نیک روان

اختلال در راه رفتن Impaired walking

تعریف: محدودیت حرکت مستقل در محیط، به کمک پاها.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- اختلال در توانایی بالا رفتن از پله
- اختلال در توانایی کنترل بدن حین راه رفتن
- اختلال در توانایی راه رفتن بدون سقوط
- اختلال در توانایی راه رفتن در شیب
- اختلال در توانایی راه رفتن روی سطوح ناهموار
- اختلال در توانایی راه رفتن در یک فاصله ی مشخص

حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت) : طبقه ی ۳ (تبادل انرژی)

خستگی Fatigue

تعریف: احساس خستگی پایدار و کاهش ظرفیت برای فعالیت های جسمانی و روانی در سطح معمول.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- اختلال در تمرکز بر روی کار
- بی علاقه‌گی به محیط اطراف
- لتارژی و خواب آلودگی
- ناتوانی در انجام فعالیت‌های روتین
- افزایش علائم جسمانی
- ایفای نقش غیر موثر
- انرژی ناکافی
- در خود فرو رفتن
- بی قیدی
- الگوی خواب ناکافی
- احساس خسته بودن
- افزایش نیاز به استراحت

آشفتگی و سرگردانی Wandering

تعریف: حرکات عجیب، بی هدف، و تکراری که فرد را در معرض آسیب قرار می دهد؛ اغلب بدون هماهنگی و همراه با مرزها، موانع، یا محدودیت ها.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- حرکت مداوم از یک مکان به مکان دیگر
- رفتارهای گریز
- تکرار حرکت از یک مکان به مکان دیگر
- حرکات ناراحت
- جا به جا شدن بدون هدف
- ناتوانی در تعیین نشانه ها در یک مکان آشنا
- جا به جایی که منجر به گم شدن می شود
- آهسته راه رفتن
- جستجوی مداوم به دنبال هر چیزی
- رفتارهای جستجو گرانه
- مواظب رفتارهای فرد مراقبت دهنده بودن
- دور زدن مکرر
- راه رفتن بدون وقفه (مثلا نشستن، ایستادن، خوابیدن)

حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت) : طبقه ی ۴ (پاسخ های قلبی عروقی/ تنفسی)

کاهش تحمل فعالیت Activity intolerance

تعریف: کمبود انرژی جسمانی یا روانی برای تحمل یا تکمیل فعالیت های مورد نیاز یا مورد نظر روزانه.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- پاسخ غیر طبیعی فشار خون نسبت به فعالیت
- پاسخ غیر طبیعی ضربان قلب نسبت به فعالیت
- ناراحتی به دنبال فعالیت
- تغییرات ECG (مثلا آریتمی، هدایت غیر طبیعی، ایسکمی)
- خستگی
- ضعف عمومی

حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت) : طبقه ی ۴ (پاسخ های قلبی عروقی/ تنفسی)

خطر کاهش تحمل فعالیت Risk for **activity** intolerance

تعریف: آسیب پذیری نسبت به تجربه ی کمبود انرژی جسمانی یا روانی برای تحمل یا تکمیل فعالیت های مورد نیاز یا مورد نظر روزانه، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- مشکلات گردش خون
- سابقه ی عدم تحمل فعالیت در گذشته
- عدم تجربه ی یک فعالیت
- تغییرات فیزیکی بدن
- وضعیت های تنفسی

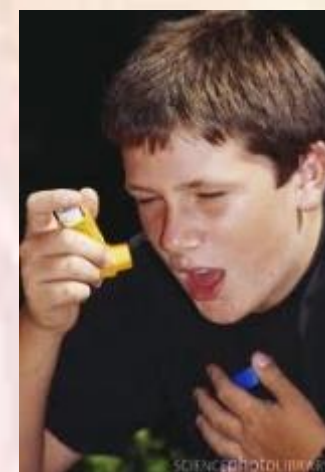
حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت) : طبقه ی ۴ (پاسخ های قلبی عروقی/ تنفسی)

الگوی غیر موثر تنفسی Ineffective breathing pattern

تعریف: دم و/یا بازدمی که تهویه ی مناسب را برقرار نمی کند.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- الگوهای تنفس غیر طبیعی (مثلا تعداد، ریتم، عمق)
- تغییر در حرکات ریه
- برادی پنه یا تاکی پنه
- کاهش فشار بازدمی
- کاهش فشار دمی
- کاهش تهویه ی دقیقه ای
- کاهش ظرفیت حیاتی
- دیسپنه
- افزایش قطر قدامی - خلفی قفسه ی سینه
- حرکت پرده های بینی
- ارتوپنه
- طولانی شدن زمان بازدم
- تنفس با لب های جمع
- استفاده از عضلات کمکی تنفس
- استفاده از پوزیشن سه پایه

مدرس : دکتر نیک روان

کاهش برون ده قلبی Decreased cardiac output

تعریف: پمپ ناکافی خون توسط قلب برای جبران نیازهای متابولیک بدن.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار :

- کاهش فشار خون
- کاهش شدت نبض های محیطی
- پوست مرطوب و رنگ پریده
- تغییر در ریت/ریتیم قلب
- تپش قلب
- ادم و افزایش وزن
- خستگی
- اتساع ورید جوگولار
- دیسپنه و رال ریوی
- اولیگوری
- طولانی شدن زمان پرشدگی مجدد مویرگی
- ارتوپنه یا تنگی نفس حمله ای شبانه
- کاهش اندکس قلبی و کسر تخلیه
- ناآرامی / اضطراب

حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت) : طبقه ی ۴ (پاسخ های قلبی عروقی/ تنفسی)

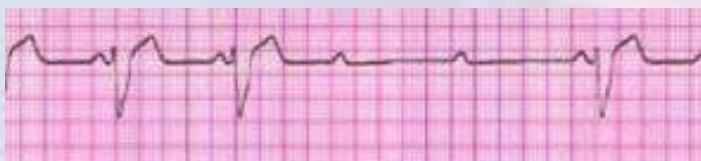
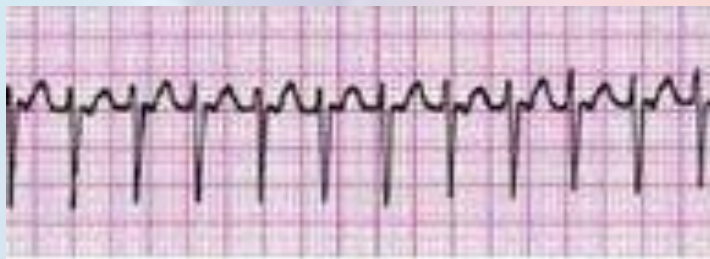
خطر کاهش برون ده قلبی

Risk for decreased **cardiac output**

تعریف: آسیب پذیری نسبت به پمپ ناکافی خون توسط قلب
برای جبران نیازهای متابولیک بدن، که می تواند باعث به
خطر افتادن سلامتی گردد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- تغییر در ریت قلب
- تغییر در ریتم قلب
- تغییر در پس بار قلب
- تغییر در قدرت انقباضی قلب
- تغییر در پیش بار قلب
- تغییر در حجم ضربه ای قلب

خطر اختلال در عملکرد قلبی عروقی

Risk for impaired **cardiovascular function**

تعریف: آسیب پذیری نسبت به علل داخلی یا خارجی که می توانند به یک یا چند ارگان بدن، و خود سیستم گردش خون صدمه بزنند.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- سن بالای ۶۵ سال
- دیابت ملیتوس
- دیس لیپیدمی
- سابقه ی فامیلی بیماری قلبی عروقی
- سابقه ی بیماری قلبی عروقی
- پرفشاری خون
- دانش ناکافی در مورد عوامل خطر قابل تعدیل
- چاقی
- عوامل دارویی
- شیوه ی زندگی نامناسب
- سیگار کشیدن

حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت) : طبقه ی ۴ (پاسخ های قلبی عروقی/ تنفسی)

خطر کاهش خون رسانی بافت قلب

Risk for decreased **cardiac tissue perfusion**

تعریف: آسیب پذیری نسبت به کاهش گردش خون کرونری،
که می تواند باعث به خطر افتادن سلامتی گردد.

برخی از علل حاصل از بررسی بیمار :

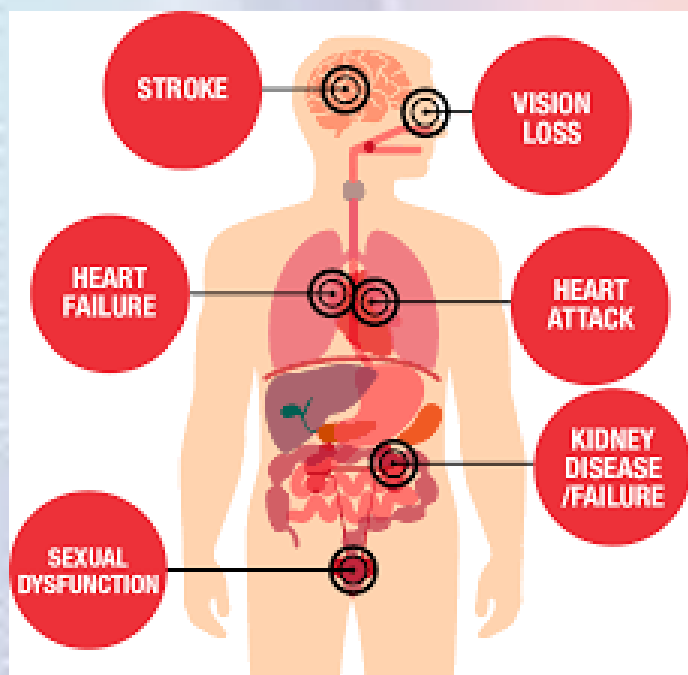
- تامپوناد قلبی
- جراحی قلب و عروق
- اسپاسم شریان کرونری
- دیابت ملیتوس
- سابقه ی فامیلی بیماری های قلبی عروقی
- هایپر لیپیدمی
- چاقی/ اضافه وزن
- پرفشاری خون
- هیپوولمی
- هیپوکسی
- سیگار، شیوه ی زندگی نامناسب
- عوامل دارویی
- سوء مصرف مواد

حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت) : طبقه ی ۴ (پاسخ های قلبی عروقی/ تنفسی)

خطر فشار خون ناپایدار Risk for unstable blood pressure

تعریف: آسیب پذیری در رابطه با نوسانات فشار خون شریانی، که ممکن است سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- ناسازگاری با رژیم غذایی
- رکود خون در پاها
- تاثیرات سوء عوامل دارویی
- اثرات مصرف کوکائین
- آریتمی های قلبی
- یندرم کوشینگ
- احتباس مایعات
- پرکاری یا کم کاری تیروئید
- افزایش فشار داخل جمجمه
- پاسخ های سمپاتیکی

خطر ترومبوز Risk for thrombosis

تعریف: آسیب پذیری در رابطه انسداد یا آسیب رگ، که ممکن است سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علل حاصل از بررسی بیمار:

- دهیدراتاسیون
- اختلال در تحرک جسمانی
- چاقی
- سبک زندگی کم تحرک
- سیگار کشیدن
- آنرواسکلروزیس
- اختلالات انعقاد خون
- التهاب مزمن
- دیابت
- بیماری های قلبی
- بیماری های هماتولوژیک
- هورمون درمانی
- پروسیجرهای داخل عروقی
- عفونت ها
- تروما
- بیماری های عروقی
- نئوپلاسم

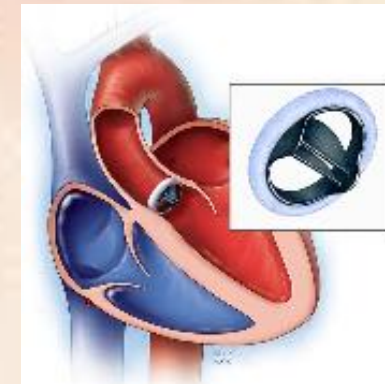
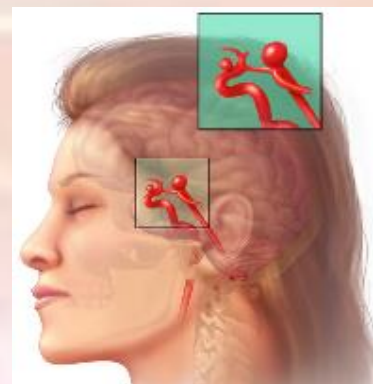
خطر خونرسانی غیر موثر بافت مغز

Risk for ineffective cerebral tissue perfusion

تعریف: آسیب پذیری نسبت به کاهش گردش خون بافت مغز، که می تواند باعث به خطر افتادن سلامتی گردد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- صدمات مغز (مثل آنوریسم عروق مغزی، تروما، تومور)
- تنگی کاروتید
- آنوریسم دیواره بطن چپ
- آترواسکلروز آئورت
- فیبریلاسیون دهلیزی
- کاردیومیوپاتی دیلاته
- اندوکاردیت عفونی
- دریچه مصنوعی مکانیکی
- زمان PT و PTT غیر طبیعی
- انعقاد منتشر داخل عروقی (DIC)
- آمبولی
- هیپرکلسترولمی
- پرفشاری خون
- سوء مصرف مواد آفتامینی

حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت) : طبقه ی ۴ (پاسخ های قلبی عروقی/ تنفسی)

اختلال در گردش خون بافت های محیطی

Ineffective peripheral tissue perfusion

تعریف: کاهش گردش خون محیطی که ممکن است سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- فقدان یا کاهش نبض های محیطی
- زمان پر شدگی مجدد مویرگ ها بیش از ۳ ثانیه
- عدم برگشت رنگ پاها، بعد از یک دقیقه بالا بودن
- کاهش فشار خون اندام ها
- تاخیر در ترمیم زخم های محیطی
- ادم اندام ها
- درد اندام ها
- تغییر در عملکرد حرکتی مثل لنگیدن
- به صدا افتادن گردن فمور
- لرزش متناوب
- پارستزی
- تغییر در ویژگی های پوست (مثل رنگ، ارتجاع، مو، رطوبت، ناخن ها، حس، درجه حرارت)

حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت) : طبقه ی ۴ (پاسخ های قلبی عروقی/ تنفسی)

خطر اختلال در گردش خون بافت‌های محیطی

Risk for ineffective **peripheral tissue perfusion**

تعریف: آسیب پذیری نسبت به کاهش گردش خون محیطی،
که می تواند باعث به خطر افتادن سلامتی گردد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- دانش ناکافی در مورد عوامل تشدید کننده (مثل سیگار، شیوه‌ی زندگی نامناسب، تروما، چاقی، مصرف نمک، بی تحرکی)
- دانش ناکافی در مورد روند بیماری
- دانش ناکافی در مورد عوامل خطر ساز
- دیابت ملیتوس
- روش‌های اندوواسکولار
- مصرف زیاد سدیم
- پرفشاری خون
- شیوه‌ی زندگی نامناسب
- سیگار کشیدن
- تروما

حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت) : طبقه ی ۴ (پاسخ های قلبی عروقی/ تنفسی)

اختلال در تنفس ارادی

Impaired spontaneous ventilation

تعریف: کاهش ذخایر انرژی که منجر به ناتوانی در حفظ تنفس ارادی شده، برای تداوم حیات کافی نیست.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- افزایش استفاده از عضلات کمکی تنفس
- کاهش حجم جاری
- دیسپنه
- افزایش ریت قلب
- تغییر در متابولیسم
- کاهش تمرکز، توجه و درک
- کاهش اشباع اکسیژن خون شریانی
- کاهش PO_2
- افزایش PCO_2
- نا آرامی
- کاهش همکاری

پاسخ ناکارآمد جداسازی از دستگاه تهویه

Dysfunctional ventilator weaning response

تعریف: ناتوانی در تنظیم سطوح پایین حمایت توسط تهویه ی مکانیکی، و طولانی شدن روند جداسازی بیمار از دستگاه.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- بی قراری / تصویر ترس در صورت
- افزایش فشار خون پایه ($<20\text{ mmHg}$)
- افزایش ریت قلب پایه ($<20\text{ bpm}$)
- افزایش ریت تنفس و تنفس سطحی
- افزایش تمرکز بر تنفس
- تغییر رنگ پوست (رنگ پریده، خاکستری، سیانوز)
- کاهش سطح هوشیاری
- خستگی و تعریق
- کاهش توانایی در همکاری
- استفاده ی قابل توجه از عضلات کمکی تنفس
- تنفس همراه با Gasping
- تنفس پارادوکسیکال شکمی
- تغییرات ABG از سطح پایه
- نیاز به افزایش اکسیژن

حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت) : طبقه ی ۵ (مراقبت از خود)

ضعف در مراقبت از خود در حمام کردن

Bathing self-care deficit

تعریف: ناتوانی در انجام یا تکمیل فعالیت های مربوط به حمام کردن توسط خود.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- ناتوانی در دسترسی به حمام
- ناتوانی در دسترسی به آب
- ناتوانی در جمع آوری وسایل حمام
- ناتوانی در تنظیم درجه حرارت آب
- ناتوانی در شستن بدن
- ناتوانی در خشک کردن بدن

ضعف در مراقبت از خود در پوشیدن لباس

Dressing self-care deficit

تعریف: ناتوانی در پوشیدن لباس توسط خود.

برخی از علل حاصل از بررسی بیمار:

- موانع محیطی
- خستگی / درد
- ناتوانی در انتخاب لباس
- ناتوانی در خارج کردن لباس از تن
- ناتوانی در به تن کردن لباس
- ناتوانی در حفظ ظاهر
- ناتوانی در پوشیدن لباس‌های پایین تنه
- ناتوانی در پوشیدن لباس‌های بالا تنه
- ناتوانی در پوشیدن بعضی از لباس‌ها (مثل پیراهن، جوراب، کفش)
- ناتوانی در خارج کردن بعضی از لباس‌ها (مثل پیراهن، جوراب، کفش)
- ناتوانی در استفاده از ابزارهای کمکی
- ناتوانی در بستن زیپ
- اختلالات اسکلتی عضلانی
- اختلالات عصبی عضلانی

ضعف در مراقبت از خود برای تغذیه

Feeding self-care deficit

تعریف: ناتوانی در انجام دادن یا تکمیل تغذیه ی خود.

برخی از علل‌ها حاصل از بررسی بیمار:

- ناتوانی در رساندن غذا به دهان
- ناتوانی در جویدن غذا
- ناتوانی در گرفتن غذا از بر وری ظرف
- ناتوانی در برداشتن غذا از درون ظرف
- ناتوانی در جا به جایی غذا درون دهان
- ناتوانی در باز کردن ظرف غذا
- ناتوانی در آماده سازی غذا
- ناتوانی در مصرف کامل غذا به تنهایی
- ناتوانی در تغذیه‌ی خود به روشی قابل قبول
- ناتوانی در بلع غذا
- ناتوانی در بلع مقدار کافی غذا
- ناتوانی در استفاده از ابزارهای کمکی
- ناتوانی در بلند کردن فنجان

حیطه ۴ (فعالیت/ استراحت): طبقه ی ۵ (مراقبت از خود)

ضعف در مراقبت از خود جهت رفتن به دستشویی

Toileting self-care deficit

تعریف: ناتوانی در انجام دادن یا تکمیل فعالیت های مربوط به
توالت توسط خود.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- ناتوانی در حفظ بهداشت در توالت
- ناتوانی در کشیدن سیفون و تمیز کردن توالت
- ناتوانی در حفظ لباس ها از آلودگی هنگام توالت
- ناتوانی در رسیدن به توالت
- ناتوانی در بلند شدن از توالت
- ناتوانی در نشستن روی توالت

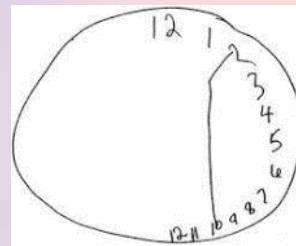

حیطه ی ۵: درک / شناخت
Perception/Cognition

سیستم پردازش اطلاعات انسانی
شامل توجه، شناسایی موقعیت، احساس،
ادراک، شناخت و برقراری ارتباط

غفلت یک طرفه ی بدن Unilateral neglect

تعریف: اختلال در پاسخ حسی و حرکتی، نمود روانی، و توجه فضایی نسبت به بدن، و محیط اطراف، که توسط بی توجهی به یک نیمه ی بدن و توجه بیش از حد به نیمه ی دیگر بدن مشخص می شود. بی توجهی به سمت چپ بسیار شدیدتر و ماندگارتر از بی توجهی به سمت راست بدن است.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار :

- تغییر در رفتارهای ایمن روی سمت نادیده گرفته شده
- اختلال توجه روی سمت سالم بدن
- ناتوانی خوردن غذا از سمت نادیده گرفته شده
- ناتوانی در تیمار سمت نادیده گرفته شده
- ناتوانی در حرکت چشم در سمت نادیده گرفته شده
- ناتوانی در حرکت سر در نیمه ی نادیده گرفته شده
- ناتوانی در حرکت دادن اندامها در سمت نادیده گرفته شده
- ناتوانی در حرکت تنه به سمت نادیده گرفته شده
- ناتوانی در توجه دادن به افراد در مورد سمت نادیده گرفته شده
- اختلال در آزمونهای عملکردی اعصاب
- همی پلژی سمت چپ ناشی از CVA
- عدم توجه مشخص چشمها نسبت به تحریک سمت نادیده گرفته شده
- عدم توجه مشخص تنه نسبت به تحریک سمت نادیده گرفته شده
- در نظر نگرفتن سمت نادیده گرفته شده
- دیر یابی اندام
- بی توجهی به اندام گرفتار (مثلا ترسیم سمت گرفتار در نقاشی)
- جای گزینی حروف با کلمات دیگر هنگام خواندن
- انتقال احساس درد به سمت دیگر
- نا آگاهی از پوزیشن سمت نادیده گرفته شده
- استفاده از یک ستون عمودی در صفحه برای نوشتن

Acute confusion کانفیوژن حاد

تعریف: شروع ناگهانی اختلالات برگشت پذیر هوشیاری، توجه، شناخت، و درک که در یک دوره زمانی کوتاه توسعه پیدا می کند.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- تحریک پذیری
- تغییر در عملکرد شناختی
- تغییر در سطح هوشیاری
- تغییر در عملکرد روانی حرکتی
- ناتوانی در شروع رفتارهای مبتنی بر هدف
- ناتوانی در شروع فعالیت‌های هدفمند
- پیگیری ناکافی روی فعالیت‌های مبتنی بر هدف
- پیگیری ناکافی روی فعالیت‌های هدفمند
- توهم
- درک اشتباه
- ناآرامی

خطر کانفیوژن حاد Risk for acute confusion

تعریف: آسیب پذیری نسبت به شروع ناگهانی اختلالات برگشت پذیر هوشیاری، توجه، شناخت، و درک که در یک دوره زمانی کوتاه توسعه پیدا می کند و ممکن است سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- اختلال در عملکرد متابولیک (مثلا ازتمی، کاهش هموگلوبین، عدم تعادل الکترولیتی، افزایش ازت اوره ی خون / کراتینین)
- سن بالای ۶۰ سال
- تغییر عملکرد شناختی / دمانس
- تغییر در چرخه ی خواب و بیداری
- سابقه ی حوادث عروق مغز
- اختلال در تحرک
- دهیدراتاسیون
- استفاده ی نامناسب از مهارهای بدنی
- عفونت
- سوء تغذیه
- درد، عوامل دارویی، سوء مصرف مواد
- کمبود دریافت تحریکات حسی

حیطه ۵ (درک و شناخت) : طبقه ی ۴ (شناخت)

کمبود دانش Deficient knowledge

تعریف: فقدان یا کمبود اطلاعات در باره ی یک موضوع خاص.

برخی از علل حاصل از بررسی بیمار:

- پیروی نادرست از دستورالعمل ها
- اقدام نادرست برای انجام یک آزمایش
- سوء درک
- دانش ناکافی

حیطه ۵ (درک و شناخت) : طبقه ی ۴ (شناخت)

آمادگی برای افزایش دانش

Readiness for enhanced **knowledge**

تعریف: فقدان یا کمبود اطلاعات در باره ی یک موضوع خاص.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

▪ ابراز تمایل به یادگیری بیشتر

حیطه ۵ (درک و شناخت) : طبقه ی ۴ (شناخت)

اختلال در حافظه Impaired memory

تعریف: شروع ناگهانی اختلالات برگشت پذیر هوشیاری، توجه، شناخت، و درک که در یک دوره زمانی کوتاه توسعه پیدا می کند.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- فراموش کردن انجام یک کار در زمان برنامه ریزی شده
- ناتوانی در انجام یک مهارت از پیش آموخته شده
- فراموشی
- ناتوانی در یادگیری مطالب جدید
- ناتوانی در یادگیری مهارت جدید
- ناتوانی در یادآوری وقایع
- ناتوانی در به یاد آوردن اطلاعات واقعی
- ناتوانی در برگشت به اطلاعات جدید

اختلال در ارتباط کلامی

Impaired verbal communication

تعریف: کاهش، تاخیر، یا فقدان توانایی برای دریافت، پردازش، انتقال / با استفاده از سیستم از نمادها.

■ برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

■ فقدان تماس چشمی

■ اشکال در درک ارتباط

■ دشواری در بیان افکار (مثلا آفازی، آپراکسی، دیسلکسی)

■ اشکال در ساخت جمله

■ اشکال در ساخت کلمات (مثلا آفونی، دیسلالیا، دیسارتیریا)

■ اشکال در انتخاب کلمات

■ اشکال در استفاده از زبان بدن

■ اشکال در استفاده از حالات صورت

■ اشکال در حفظ ارتباط

■ دشواری در صحبت کردن

■ دشواری در به کار بردن واژگان

■ اختلال کامل بینایی

■ حرف نزدن

■ ناتوانی صحبت به زبان فرد مراقبت دهنده

■ ناتوانی در استفاده از زبان بدن

■ ناتوانی در استفاده از حرکات صورت

■ اختلالات نسبی بینایی

■ امتناع از حرف زدن

■ لکنت زبان

■ جا انداختن مطلب

■ دیسپنه و تنگی نفس

■ سن بیمار

■ اینتوبه بودن

حیطه‌ی ۶: درک از خود

Self-Perception

پنداشت و درک کلی از خود

حیطه ۶ (درک از خود) : طبقه ی ۱ (پنداشت از خود)

ناامیدی Hopelessness

تعریف: وضعیت ذهنی که در آن فرد خود را در محدودیت می‌بیند، و جایگزین یا انتخابی در دسترس او نیست، و نمی‌تواند انرژی را به طرف خود برگرداند.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- بیان واژه‌های دلسرد (مثلاً من نمی‌توانم، آه کشیدن)
- تغییر در الگوی خواب
- تغییر در تمایل به دوست داشتن
- کاهش اشتها
- تغییر در ابتکار
- کاهش پاسخ به محرک‌ها
- کاهش پرگویی
- تماس چشمی ضعیف
- درگیر شدن ناکافی در مراقبت‌ها
- انفعال و بی‌ارادگی
- شانه بالا انداختن در پاسخ به طرف مقابل
- رو برگرداندن از طرف مقابل

حیطه ۶ (درک از خود) : طبقه ی ۱ (پنداشت از خود)

به خطر افتادن کرامت انسانی

Risk for compromised **human dignity**

تعریف: آسیب پذیری نسبت به از دست دادن احترام و افتخار به خود، که ممکن است سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- ناسازگاری های فرهنگی
- رفتارهای غیر انسانی
- افشای اطلاعات محرمانه
- قرار گرفتن بدن در معرض دید
- تحقیر
- درک ناکافی از اطلاعات بهداشتی
- نفوذ پزشک
- تهاجم به حریم خصوصی
- تجربه ی محدودیت تصمیم گیری
- فقدان کنترل روی عملکرد بدن
- ضرب و شتم

حیطه ۶ (درک از خود) : طبقه ی ۳ (تصویر ذهنی از بدن)

اختلال در تصویر ذهنی فرد از بدن خود

Disturbed body image

تعریف: سرگشتگی در تصویر ذهنی فرد از وضعیت جسمانی خود.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- تغییر در نظر فرد نسبت به بدن (مثلا ظاهر، ساختار، عملکرد)
- تغییر در توانایی فرد در برآورد رابطه‌ی فضای بدن با محیط
- جداسازی بخشی از بدن خود با استفاده از ضمیر غیر شخصی
- نبود بخشی از بدن
- تغییر در عملکرد بدن
- تغییر در ساختار بدن
- اجتناب از تماشای بدن خود
- اجتناب از دست زدن به بدن خود
- رفتارهای اعترافی نسبت به بدن خود
- تغییر در شیوه‌ی زندگی
- تغییر در مشارکت اجتماعی

■ تمرکز بر نقاط قوت باقی مانده

■ ترس از واکنش دیگران

■ تمرکز بر ظاهر / عملکرد قدیمی

■ تمرکز بر قدرت‌های گذشته

■ بزرگ کردن دستاوردها

■ پنهان کردن بخشی از بدن

■ احساس منفی نسبت به بدن

■ واکنش غیرکلامی به تغییرات بدن

(مثلا ظاهر، ساختار، عملکرد)

■ واکنش غیر کلامی نسبت به تغییرات

آینده بدن (مثلا ظاهر، عملکرد،

ساختار)

■ گسترش مرزهای بدن (مثل یک جسم

خارجی)

■ امتناع از پذیرش تغییر

■ آسیب زدن به ناحیه‌ی غیر فعال بدن

■ ادراکاتی که بازتاب یک تغییر نظر در

باره‌ی ظاهر بدن فرد است

■ شخصی سازی بخشی از بدن توسط نام گذاری آن

■ نام گذاری روی ناحیه‌ی از دست رفته

■ دغدغه‌ی فکری در رابطه با تغییر

■ دغدغه‌ی فکری در رابطه با از دست دادن

مدرس : دکتر نیک روان

حیطه ۶ (درک از خود): طبقه ی ۱ (پنداشت از خود)

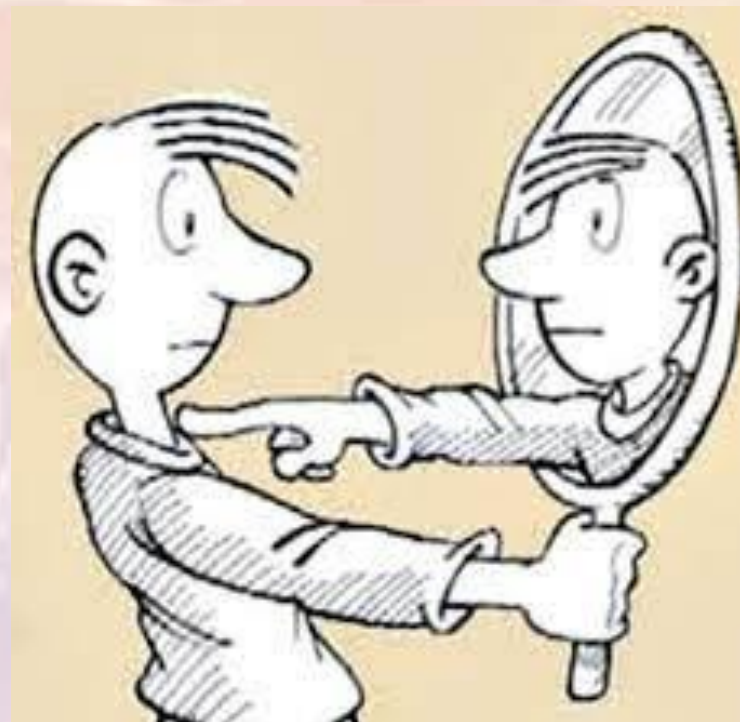
آمادگی برای بهبود پنداشت از خود

Readiness for enhanced **self-concept**

تعریف: الگویی از ادراکات یا ایده‌ها در باره‌ی خود، که می‌تواند تقویت شود.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- پذیرش محدودیت‌ها
- پذیرش نقاط قوت
- اقدامات منطبق بر بیانات فرد
- اعتماد به توانایی‌ها
- ابراز تمایل به بهبود خودپنداره
- ابراز تمایل به بهبود خودپنداره
- رضایت از تصویر ذهنی بدن
- رضایت از هویت فردی
- رضایت از احساس ارزش
- رضایت از تفکرات نسبت خود

حیطه ی ۹: مقابله / تحمل استرس
Coping/Stress Tolerance

سازگاری با وقایع و روندهای زندگی

سندرم پس از آسیب Post-trauma syndrome

تعریف: واکنش ناسازگار پایداری نسبت به یک حادثه ی آسیب رسان و غم انگیز.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- رفتار خشونت آمیز
- ترس
- بیگانگی
- بازگشت به گذشته
- تغییر در تمرکز
- تحریک دستگاه گوارشی
- تغییر در خلق و خوی
- گریه کردن
- عصبانیت
- احساس گنا
- اضطراب
- سردرد
- خشم شدید
- تپش قلب
- رفتارهای اجتنابی
- سرکوب
- رفتارهای اجباری
- شرم
- انکار
- سوء مصرف مواد
- افسردگی
- گزارش احساس بی حس شدن
- تحریک پذیری
- فراموشی گسسته
- تحریک پذیری عصبی حسی
- ناتوانی در دفع ادرار
- کابوس
- تشدید پاسخ های غمناک

- سابقه ی کناره گیری
- حملات ترس
- نا امیدی
- رویاهای مزاحم
- ترس شدید
- افکار مزاحم
- هوشیاری بیش از حد

حیطه ۹ (مقابلہ / تحمل استرس) : طبقہ ی ۱ (پاسخ های پس از آسیب)

خطر بروز سندرم پس از آسیب

Risk for post-trauma syndrome

تعریف: آسیب پذیری نسبت به واکنش ناسازگار پایدارنسبت به یک حادثه ی آسیب رسان و غم انگیز، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- کاهش قدرت ایگو ego
- نقل مکان از خانه
- تداوم حوادث آسیب رسان
- محیطی که نتواند نیازها را برآورد کند
- تشدید احساس مسئولیت
- حمایت اجتماعی ناکافی
- رخداد های آسیب رسان در گذشته
- نقش بازمانده
- مشاغل خدمات انسانی (مثلا پلیس، آتش نشان، امدادگر، تادیب گر، اتاق اورژانس)

اضطراب Anxiety

تعریف: احساس ناراحتی مبهم و ناخوشایند، یا نگرانی همراه با پاسخ های اتونومیک (علت آن اغلب نامشخص یا ناشناخته است)؛ احساس غم و اندوه ناشی از پیش بینی یک خطر. این یک علامت هشدار دهنده است که در رابطه با یک خطر در حال وقوع هشدار می دهد و فرد را قادر به انجام اقدامات لازم برای مقابله با آن تهدید می سازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

رفتاری

- کاهش بهره وری
- حرکات جنبشی
- بی قراری شدید
- نگاه کردن به اطراف
- هوشیاری بیش از حد
- بی خوابی
- تماس چشمی ضعیف
- نا آرامی
- رفتارهای بررسی کننده
- نگرانی در باره ی حوادث زندگی

فیزیولوژیک

- در هم فرو رفتگی صورت
- لرزش دست ها یا بدن
- جنب و جوش و تکان خوردن
- صدای لرزان

عاطفی

- تضاد
- دسترس
- ترس
- احساس بی کفایتی
- احساس بی یابری
- افزایش احتیاط
- نگرانی
- وراجی کردن
- پشیمانی و تاسف
- تمرکز بر خود
- عدم اطمینان
- تحریک پذیری
- وحشت زدگی و تلاطم
- هیجان بیش از حد

سمپاتیکی

- تغییر در الگوی تنفس
- بی اشتها بی عصبی
- رفلکس های سریع
- تحریک قلبی عروقی
- اسهال
- خشکی دهان
- برافروختگی صورت

پاراسمپاتیکی

- درد های شکمی و اسهال
- تغییر در الگوی خواب
- کاهش ریت قلب
- کاهش فشار خون
- حالت غش

- افزایش فشار خون
- افزایش ریت و تپش قلب
- افزایش ریت تنفس
- اتساع مردمک ها
- انقباض عروقی سطحی بدن
- لرزش بدن
- افزایش تعریق

- خستگی
- تهوع
- حالت دلهره و گزگز انگشتان
- ناراحتی و تکرر در دفع ادرار
- فوریت برای دفع ادرار

مقابله ی تدافعی Defensive coping

تعریف: الگوی تکراری و اشتباه از خود ارزیابی مثبت، بر اساس یک الگوی خود محافظتی در مقابل احساس تهدید.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار :

- تغییر در آزمایش حقایق
- انکار مشکلات و ضعف
- مشکل در ایجاد روابط
- بزرگ پنداشتن خود
- پوزخند خصمانه
- حساسیت بیش از حد به بی نزاکتی
- حساسیت بیش از حد به انتقاد
- پیگیری ناکافی درمان
- مشارکت ناکافی در درمان
- پیش بینی سرزنش
- پیش بینی مسئولیت
- توجیه شکست ها
- تمسخر دیگران
- نگرش برتر نسبت به دیگران

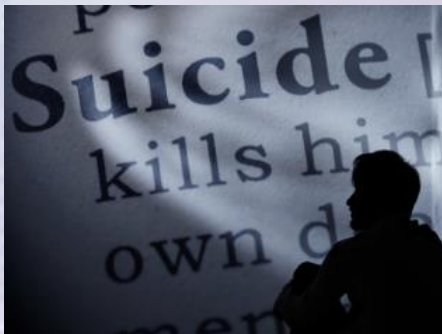
مقابله ی غیر موثر Ineffective coping

تعریف: ناتوانی در ارزیابی قابل اعتماد از عوامل تنش زا، انتخاب پاسخ های نامناسب، و /یا ناتوانی در استفاده ی مناسب از منابع.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- تغییر در تمرکز
- تغییر در الگوی خواب
- تغییر در الگوهای ارتباط
- رفتارهای مخرب نسبت به دیگران
- رفتارهای مخرب نسبت به خود
- اشکال در سازمان دهی اطلاعات
- خستگی
- بیمار شدن مکرر
- ناتوانی برای درخواست کمک
- ناتوانی در رسیدگی به اطلاعات
- ناتوانی در مقابله با یک موقعیت
- ناتوانی در تامین نیازهای اولیه
- ناتوانی در رسیدن به نقش مورد انتظار

- راهکارهای غیر موثر مقابله
- دسترسی ناکافی به حمایت های اجتماعی
- رفتارهای نامناسب مبتنی بر هدف
- مهارت های ناکافی حل مسئله
- رفتارهای خطر پذیر
- سوء مصرف مواد

حیطه ۹ (مقابله / تحمل استرس) : طبقه ی ۲ (پاسخ های مقابله ای)

اضطراب مرگ Death anxiety

تعریف: احساس مبهم و ناراحت کننده یا وحشت حاصله از درک تهدید واقعی یا خیالی نسبت به حیات فرد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- ترس از دست دادن توانایی های ذهنی در هنگام مرگ
- نگرانی از فشار بر فرد مراقبت دهنده
- اندوه عمیق
- ترس از پیشرفت به مراحل نهایی بیماری
- ترس از درد ناشی از مرگ
- ترس از مرگ زودرس
- ترس از طولانی شدن روند مرگ
- ترس از رنج های مربوط به مرگ
- افکار منفی در رابطه با مرگ و مردن
- نگرانی در باره ی مرگ یک فرد بر سایر وابستگان مهم

انکار غیر موثر Ineffective denial

تعریف: تلاش آگاهانه یا ناآگاهانه برای رد کردن دانش یا مفهوم یک حادثه، جهت کاهش اضطراب و /یا ترس، که منجر به آسیب به سلامتی می شود.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- تاخیر در جستجوی مراقبت های بهداشتی
- انکار ترس از مرگ
- انکار ترس از معلولیت
- جانشین کردن ترس از برخورد با موقعیت
- جا به جا کردن منابع مربوط به علائم
- عدم اعتراف به تاثیر بیماری بر زندگی
- عدم درک خطرات مرتبط
- عدم اعتراف به وجود علائم مرتبط
- ناچیز گرفتن علائم
- امتناع از مراقبت های بهداشتی
- استفاده از حرکات انکاری هنگام صحبت در مورد یک رویداد
- خروج از بحث هنگام صحبت پیرامون یک رویداد
- استفاده از روش های درمانی که توسط متخصصین توصیه نمی شود.

ترس Fear

تعریف: پاسخ به درک یک تهدید، که آگاهانه به عنوان یک خطر محسوب می شود.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار :

- احساس بدبختی
- کاهش اطمینان به خود
- احساس هیجان و دردسر
- احساس ترس و وحشت
- احساس هشدار و افزایش هوشیاری
- افزایش فشار خون و ریت قلب و تنفس
- احساس تنش عضلانی
- تهوع / استفراغ / اسهال/بی اشتها
- رنگ پریدگی/ تعریق/ خشکی دهان
- اتساع مردمک ها
- کاهش توانایی یادگیری
- کاهش توانایی حل مسئله
- کاهش بهره وری
- رفتارهای حمله یا فرار
- تمرکز دقیق روی منبع ترس

حیطه ۹ (مقابلہ / تحمل استرس) : طبقہ ی ۲ (پاسخ های مقابلہ ای)

Grieving اندوه

تعریف: یک فرایند پیچیده ی طبیعی، شامل پاسخ ها و رفتارهای عاطفی، جسمی، معنوی، اجتماعی، فکری فرد، خانواده، و جامعه، در رابطه با از دست دادن واقعی، پیش بینی از دست دادن، یا درک از دست دادن چیزی در زندگی روزمره است.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- تغییر در سطح فعالیت
- تغییر در الگوی رویا ها
- تغییر در عملکرد ایمنی
- تغییر در الگوی خواب
- عصبانیت
- سرزنش
- نا امیدی
- جدایی
- بی نظمی
- مفهوم پیدا کردن مورد از دست داده شده
- حفظ ارتباط با فرد متوفی
- رفتارهای هراس
- رشد شخصیتی
- دیسترس روانی
- رنج بردن

مدرس : دکتر نیک روان

اختلال در تنظیم خلق Impaired mood regulation

تعریف: وضعیت ذهنی است که با تغییر خلق و خوی یا احساسات مشخص می شود و شامل مجموعه ای از تظاهرات عاطفی، شناختی، جسمی، و /یا فیزیولوژیک است که می تواند از خفیف تا شدید ظاهر شود.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- تحت تاثیر قرار گرفتن اعتماد به نفس
- تغییر در رفتارهای کلامی
- احساس کسالت و ملالت
- احساس گناه بیش از حد
- خودآگاهی بیش از حد
- سرزنش بیش از حد خود
- پرواز فکر
- بی آرزو بدن
- اختلال در تمرکز
- تحریک پذیری روان حرکتی
- احساس تاسف
- صرف نظر کردن

حیطه ۹ (مقابله / تحمل استرس) : طبقه ی ۲ (پاسخ های مقابله ای)

استرس بیش از حد Stress overload

تعریف: مقدار و انواع بی شمار مطالبات که نیاز به اقدام دارد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- استرس بیش از حد
- احساس فشار
- اختلال در تصمیم گیری
- عملکرد ضعیف
- افزایش خشم
- افزایش رفتارهای خشمگین
- افزایش بی قراری
- تاثیرات منفی استرس (مثلا علائم جسمانی، دیسترس روانی، احساس بیماری)
- تنش

سندرم آسیب تجاوز Rape-trauma syndrome

تعریف: واکنش ناسازگار پایدار نسبت به یک عمل با زور، خشونت آمیز، و جنسی، بدون رضایت یا درخواست قربانی

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- پرخاشگری شدید
- تحریک پذیری
- تغییر در الگوی خواب
- عصبانیت
- اضطراب
- تغییر در ارتباطات
- کانفیوژن
- انکار
- وابستگی
- افسردگی
- بی نظمی
- [؟] اختلال در هویت
- خجالت زدگی
- ترس
- گناه
- بی یابوری
- سابقه ی اقدام به خودکشی
- تحقیر
- هوشیاری بیش از حد
- اختلال در تصمیم گیری
- اعتماد به نفس پایین
- نوسانات خلق و خوی
- اسپاسم عضلانی
- کشش عضلانی
- کابوس
- حالت شک یا پارانویا
- احساس آسیب پذیر بودن
- فوبیا یا ترس بیمار گونه
- آسیب جسمی
- ناتوانی
- سرزنش خود
- اختلالات جنسی
- شرم
- شوک
- سوء مصرف مواد
- افکار انتقام

حیطه ی ۱۱: ایمنی و حفاظت Safety/Protection

دوری از خطر، آسیب جسمی، یا آسیب سیستم ایمنی بدن؛
حراست در مقابل از دست دادن؛ و محافظت از سلامت و امنیت

خطر بروز عفونت Risk for infection

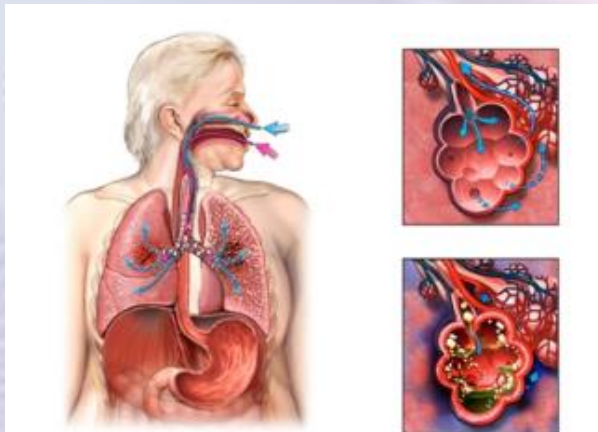
تعریف: آسیب پذیری نسبت به حمله و تکثیر ارگانیسم هالی پاتوژن، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- بیماری های مزمن (مثلا دیابت ملیتوس)
- واکسیناسیون ناکافی
- دانش ناکافی برای اجتناب از مواجهه با پاتوژن ها
- روش های تهاجمی
- سوء تغذیه یا چاقی
- تغییر در PH ترشحات بدن
- تغییر سلامت پوست
- تغییر در عملکرد سیلیاری های ریه
- سیگار کشیدن
- استاز مایعات بدن
- دفاع ثانویه ی ناکافی
- سرکوب سیستم ایمنی
- قرار گرفتن در معرض پاتوژن های محیط
- قرار گرفتن در معرض شیوع بیماری ها

حیطه ۱۱ (امنیت / حفاظت) : طبقه ی ۲ (صدمه ی جسمانی)

پاکسازی غیر موثر راه هوایی Ineffective airway clearance

تعریف: ناتوانی در پاکسازی یا ترشحات، یا رفع انسداد مجرای تنفسی، جهت حفظ یک راه هوایی پاک.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

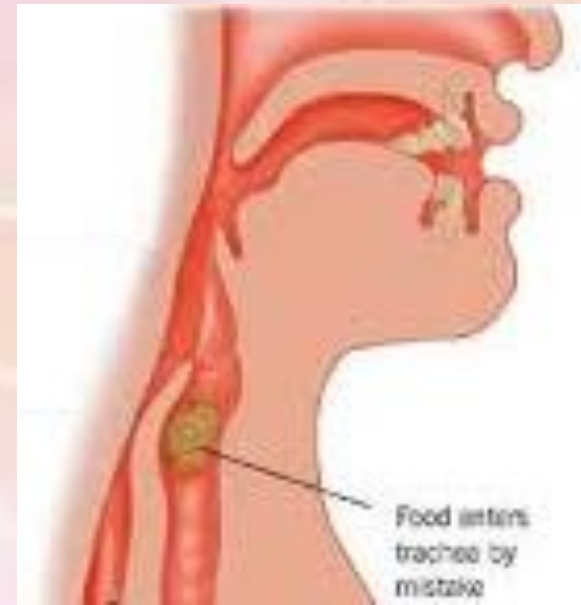
- ناتوانی در سرفه
- وجود صداهای اضافی تنفسی
- تغییر در الگوی تنفس
- تغییر در ریت تنفس
- سیانوز
- تنفس سخت
- کاهش صداهای تنفسی
- دیسپنه
- خلط فراوان
- سرفه ی غیر موثر
- ارتوپنه
- ناآرامی
- باز شدن چشم ها

خطر آسپیراسیون Risk for aspiration

تعریف: آسیب پذیری نسبت به ورود ترشحات معدی روده ای، دهانی حلقی، یا مایعات به داخل مجرای تراکئوبرونکیال، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- موانع برای بالا نگه داشتن تنه
- کاهش سطح هوشیاری
- تاخیر در تخلیه ی معده
- سرکوب رفلکس gag
- تغذیه ی روده ای
- جراحی / ترومای صورت
- ناتوانی در بلع
- نارسایی اسفنگتر تحتانی ازوفاژ
- افزایش حجم باقی مانده و فشار معده
- سرفه ی غیر موثر
- جراحی گردن / جراحی دهان
- رژیم های درمانی
- وجود لوله های دهانی / بینی (مثل لوله تراشه، لوله تغذیه)

حیطه ۱۱ (امنیت / حفاظت) : طبقه ی ۲ (صدمه ی جسمانی)

خطر خونریزی Risk for bleeding

تعریف: آسیب پذیری نسبت به کاهش حجم خون، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- انعقاد منتشر داخل عروقی (DIC)
- اختلالات معده روده ای (مثل زخم، پولیپ، واریس)
- اختلال در عملکرد کبدی (مثل سیروز، هپاتیت)
- اختلالات انعقادی (مثل ترومبوسیتوپنی)
- دانش ناکافی در مورد احتیاط های خونریزی
- آنوریسم
- جراحی
- مشکلات بعد از زایمان
- مشکلات بارداری
- تروما
- رژیم های درمانی

خطر خشکی چشم Risk for dry eye

تعریف: آسیب پذیری نسبت به ناراحتی یا صدمه ی قرنیه و ملتحمه، نسبت به کاهش کیفیت و کمیت اشک برای خیس کردن چشم، که می تواند به سلامتی آسیب بزند.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- بالا رفتن سن
- سابقه ی آلرژی
- تغییرات هورمونی
- تهویه ی مکانیکی
- استفاده از لنز تماسی
- صدمه سطحی چشم
- رژیم های درمانی/کمبود ویتامین C
- بیماری های اتوایمون (مثل آرتریت روماتوئید، دیابت ملیتوس، بیماری تیروئید)
- عوامل محیطی (مثل جریان هوا، باد شدید، قرار گرفتن در معرض نور خورشید، آلودگی هوا، رطوبت پایین)
- شیوه ی زندگی (سیگار کشیدن، مصرف قهوه، مطالعه ی طولانی مدت)
- آسیب های نورولوژیکی همراه با کاهش رفلکس های حسی و حرکتی (مثل لاگوافتالموس، نبود رفلکس پلک زدن)

خطر سقوط Risk for falls

تعریف: آسیب پذیری نسبت به افزایش احتمال افتادن، که می تواند باعث آسیب جسمی یا به خطر افتادن سلامتی شود.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- سن یا لا ۶۵ سال
- سابقه ی افتادن
- تنها زندگی کردن
- پروتز اندام تحتانی
- نبود راهرو یا مانع
- نبود حفاظ پنجره
- ۲۵ سن زیر ۲ سال
- نظارت ناکافی
- محافظ نامناسب اتوموبیل
- پسران زیر ۱ سال
- تغییر در عملکرد شناختی
- استفاده از ابزارهای کمک حرکت (مثل واکر، چوب زیر بغل، صندلی چرخدار)
- قرار گرفتن در معرض شرایط خطرناک آب و هوایی (مثل سطوح خیس،

یخ)

- نور کم
- مشکلات مربوط به راه رفتن
- اختلالات بینایی
- ضعف در نگه داشتن گردن
- نبود کف پوش ضد لغزش در حمام
- محیط نامناسب
- ضعف در چرخیدن گردن
- مجموعه ی ناسازگار
- اختلال شنوایی
- استفاده از مهارها
- اختلال در تعادل
- ناهمواری های فرش
- اختلال در تحرک
- مصرف الکل
- عوامل اثر گذار روی پا
- مصرف دارو
- نورروپاتی / اختلالات حسی
- تغییر در سطح قند خون
- هیپوتانسیون وضعیتی
- دوره ی ریکواری بعد از عمل
- بی خوابی
- کاهش قدرت اندام تحتانی

خطر بروز صدمه Risk for injury

تعریف: آسیب پذیری نسبت به صدمه ی جسمانی به دلیل وضعیت تعاملی محیط با منابع تطابقی و دفاعی فرد، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

خارجی:

- تغییر در عملکرد شناختی
- تغییر در عملکرد روانی
- کمبود منابع تغذیه (مثلا ویتامین ها، گونه های غذایی)
- قرار گرفتن در معرض پاتوژن ها
- قرار گرفتن در معرض سموم
- سطح ایمن سازی جامعه
- موانع فیزیکی (مثل طراحی، ساختار، و چیدمان ها)
- روش غیر ایمن انتقال

داخلی:

- پروفایل غیر طبیعی خون
- تغییر در شناسایی موثر
- اختلال در عملکرد حسی
- اختلالات اتوایمون
- اختلالات بیوشیمیایی
- بالا بودن سن
- اختلالات عملکرد ایمنی
- سوء تغذیه
- هیپوکسی بافتی

حیطه ۱۱ (امنیت / حفاظت) : طبقه ی ۲ (صدمه ی جسمانی)

خطر صدمه ی قرنیه Risk for corneal injury

تعریف: آسیب پذیری نسبت به صدمات عفونتی یا التهابی بافت قرنیه که می تواند روی لایه های سطحی یا عمقی تاثیر گذاشته، سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- پلک زدن زیر ۵ بار در دقیقه
- باز ماندن پلک ها
- GCS زیر ۷
- اینتوبه بودن
- تهویه ی مکانیکی
- ادم دور کره ی چشم
- عوامی دارویی
- بستری بودن طولانی مدت
- تراکتوستومی
- استفاده از اکسیژن مکمل

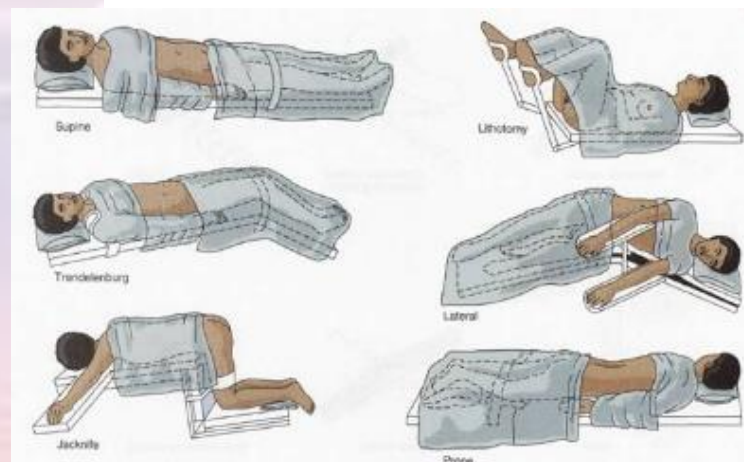
خطر صدمه ناشی از پوزیشن عمل

Risk for perioperative positioning injury

تعریف: آسیب پذیری نسبت به تغییرات آناتومیکی و فیزیولوژیکی در نتیجه ی وضعیت دادن به بدن، یا ابزارهای مورد استفاده در طول روش های تهاجمی/ جراحی، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار :

- اختلالات حسی - درکی ناشی از بیهوشی
- عدم شناسایی موقعیت
- ادم
- لاغر بودن
- ثابت سازی
- ضعف عضلانی
- چاقی

خطر صدمه ی حرارتی Risk for thermal injury

تعریف: آسیب پذیری پوست و غشاهای مخاطی نسبت به صدمات ناشی از حرارت بالا ، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- دانش ناکافی در مورد احتیاط های ایمنی (بیمار، مراقبت کننده)
- تغییر در عملکرد شناختی
- بالا بودن سن
- بالا بودن شدید دمای محیط
- خستگی
- نداشتن لباس های محافظتی کافی
- نظارت ناکافی و بی توجهی
- مسمومیت (الکل، دارو)
- اختلالات عصبی عضلانی
- نورویاتی
- سیگار کشیدن
- رژیم های درمانی
- محیط نا امن

حیطه ۱۱ (امنیت / حفاظت) : طبقه ی ۲ (صدمه ی جسمانی)

خطر صدمه ی مجاری ادراری

Risk for urinary tract injury

تعریف: آسیب پذیری ساختار مجاری ادراری ناشی از استفاده از سوند، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- وضعیت هایی که از محافظت از کاتتر ادراری جلوگیری می کند (مثلا سوختگی، تروما، آمپوتاسیون)
- استفاده ی دراز مدت از کاتتر ادراری
- کاتتریزاسیون متعدد
- استفاده از کاتتر ادراری با قطر زیاد

آسیب غشاء مخاطی دهان

Impaired oral mucous membrane

تعریف: صدمه به لب ها، بافت نرم، حفره ی دهانی، و/یا اوروفارنکس

زبان:

- پرز دار شدن زبان
- کاهش حس چشایی
- زبان تکه تکه شده

لثه ها:

- خون ریزی
- هیپرپلازی لثه
- رنگ پریدگی لثه
- پس رفت لثه
- پرخونی لثه ها

حلق:

- ناتوانی در بلع
- بزرگ شدن لوزه ها
- اشکال در غذا خوردن
- اشکال در حرف زدن

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

دهان:

- مزه ی بد دهان
- بوی بد دهان
- تورم دهان
- فیشر دهان
- زخم/ ندول های دهانی
- رنگ پریدگی موکوس دهان
- درد دهان
- پلاک های سفید در دهان
- درناژ چرکی از دهان و بینی
- زبان خشک و آتروفیک
- ترشحات اگزودایی کشک مانند در دهان
- گزانتوما
- ماکروپلازی

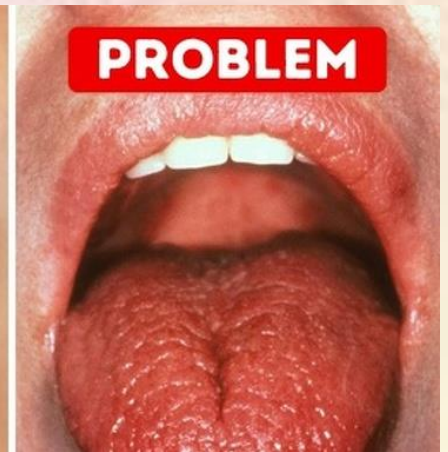
حیطه ۱۱ (امنیت / حفاظت): طبقه ی ۲ (صدمه ی جسمانی)

خطر خشکی دهان Risk for dry mouth

تعریف: آسیب پذیری نسبت به ناراحتی یا آسیب دهان در نتیجه کاهش کمیت یا کیفیت بزاق برای مرطوب سازی مخاط، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- دهیدراسیون
- از علائم افسردگی
- استرس بیش از حد
- هیجان
- سیگار کشیدن
- بارداری
- شیمی درمانی
- محدودیت مایعات
- ناتوانی برای تغذیه دهانی
- اکسیژن درمانی
- عوامل دارویی
- رادیوتراپی سر و گردن
- بیماری های سیستمیک

خطر آسیب غشاء مخاطی دهان

Risk for impaired oral mucous membrane

تعریف: آسیب پذیری نسبت به صدمه به لب ها، بافت نرم، حفره ی دهانی، و/یا اوروفارنکس، که می تواند سلامت را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- عوامل مکانیکی (مثل پروتز
- های ناسازگار، **لوله تراشه، لوله**
- **ی معده،** جراحی دهان)
- عفونت
- آلرژی
- تغییر در روند شناختی
- بیماری اتوایمون
- موانع مراقبت از دندان
- موانع مراقبت از دهان توسط خود
- اختلالات رفتاری
- شیمی درمانی
- رادیوتراپی
- کاهش سطح هورمونال خانمها
- نقص ایمنی
- سرکوب سیستم ایمنی
- دانش ناکافی در مورد بهداشت دهان
- بهداشت ناکافی دهان
- سوء تغذیه
- ترومای دهان
- سیگار کشیدن
- عوامل تنش زا
- رژیم های درمانی
- محرومیت های اقتصادی

حیطه ۱۱ (امنیت / حفاظت) : طبقه ی ۲ (صدمه ی جسمانی)

خطر ناکارآمدی نوروواسکولار (عصبی عروقی) محیطی Risk for peripheral neurovascular dysfunction

تعریف: آسیب پذیری نسبت به اختلال در گردش خون، حس، و حرکت یک اندام، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- فشردگی مکانیکی (مثل تورنیکه، گچ، بریس، پانسمان، ثابت ساز)
- سوختگی ها
- شکستگی
- بی حرکت سازی
- جراحی ارتوپدی
- تروما
- انسداد عروقی

خطر بروز زخم فشاری Risk for pressure ulcer

تعریف: آسیب پذیری نسبت به صدمه ی موضعی پوست و/یا بافت زیرین آن، معمولاً روی برجستگی های استخوانی، در نتیجه ی فشار، یا فشردگی، همراه با برش، یوست.

برخی از علل حاصل از بررسی بیمار:

- نمره ی جدول Braden مساوی یا زیر ۱۸
- تغییر عملکرد شناختی
- تغییر در حس
- آنمی
- بیماری قلبی عروقی
- کاهش تحرک/ بی تحرکی
- کاهش سطح آلبومین سرم
- کاهش اکسیژناسیون بافتی
- کاهش گردش خون بافتی
- دهیدراتاسیون
- پوست خشک
- ادم
- افزایش درجه حرارت پوست به میزان ۱ تا ۲ درجه سانتیگراد
- بالا بودن سن

- چاقی یا لاغری
- تغذیه ی نامناسب
- ناتوانی در مراقبت از خود
- بی اختیاری
- نیروهای پاره کننده ی پوست
- ثابت سازی جسمی
- شکستگی هیپ
- فشار روی برجستگی استخوانی
- سابقه ی حوادث عروق مغزی
- رطوبت پوست
- سابقه ی زخم فشاری
- سیگار کشیدن
- سابقه ی تروما

حیطه ۱۱ (امنیت / حفاظت) : طبقه ی ۲ (صدمه ی جسمانی)

آسیب فشاری بزرگسال pressure ulcer

تعریف: آسیب موضعی پوست و/یا بافت زیرین آن، معمولاً روی برجستگی های استخوانی، در نتیجه ی فشار، یا فشردگی همراه با برش پوست.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- قرمزی پوست
- گرمی بافت های اطراف
- تاول
- درد در نواحی فشار
- پوست رفتگی
- آسیب نیمه ضخامت پوست
- آسیب تمام ضخامت پوست

مدرس : دکتر نیک روان

حیطه ۱۱ (امنیت / حفاظت) : طبقه ی ۲ (صدمه ی جسمانی)

خطر بروز شوک Risk for shock

تعریف: آسیب پذیری نسبت به جریان خون ناکافی بافت های بدن، که ممکن است منجر به اختلال تهدید کننده ی عملکرد سلولی شده، سلامت را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- سندرم پاسخ التهابی سیستمیک (SIRS)
- هیپوتانسیون
- هیپوولمی
- هیپوکسمی
- هیپوکسی
- عفونت
- سپسیس

حیطه ۱۱ (امنیت / حفاظت): طبقه ی ۲ (صدمه ی جسمانی)

از بین رفتن یکپارچگی پوست Impaired skin integrity

تعریف: تغییر در اپیدرم و/یا درم.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- تغییر در یکپارچگی پوست
- پارگی پوست توسط جسم خارجی

خطر از بین رفتن یکپارچگی پوست

Risk for impaired skin integrity

تعریف: آسیب پذیری نسبت به تغییر در اپیدرم و/یا درم، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

خارجی:

- صدمات ناشی از عوامل شیمیایی
- بالا بودن سن
- رطوبت
- هیپوترمی
- هیپوترمی
- عوامل مکانیکی (مثل عوامی برشی، بی حرکتی فیزیکی)
- رادیوتراپی
- ترشحات
- مدفوع

داخلی:

- تغییر در متابولیسم
- تغییر در رنگدانه های پوست
- تغییر در حس (نظیر صدمات طناب نخاعی، دیابت ملیتوس)
- تغییر در تورگر پوست
- عوامل روانی
- تغییرات هورمونی
- نقص سیستم ایمنی
- اختلال در گردش خون
- تغذیه ی ناکافی
- فشار روی برجستگی های استخوانی

تاخیر در بهبودی بعد از عمل Delayed surgical recovery

تعریف: نیاز به طولانی شدن روزهای بعد از عمل جهت شروع و انجام فعالیت های زندگی، بهداشتی، و رفاهی.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- شواهدی از وقفه در بهبودی محل عمل
- نیاز به زمان طولانی برای بازسازی
- اختلال در تحرک
- ناتوانی در از سرگیری شغل
- از دست دادن اشتها
- به تعویق افتادن از سرگیری کار
- نیاز به کمک برای مراقبت از خود

خطر عفونت محل جراحی Risk for surgical site infection

تعریف: استعداد تهاجم ارگانیسم های بیماری زا در محل عمل جراحی که می تواند سلامتی را به خطر بی اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- مصرف الکل
- سیگار کشیدن
- چاقی
- افرادی که در اتاق عمل سرد جراحی شوند
- حضور افراد زیاد در طول عمل
- احتمال مواجهه با پاتوژن های محیطی
- هیپر تانسیون
- دیابت
- عمل جراحی وسیع یا طولانی
- ضعف سیستم ایمنی
- پروفیلاکسی ناکافی یا غیر موثر با آنتی بیوتیک
- وجود عفونت در سایر نواحی بدن
- پروسیجرهای تهاجمی
- جای گذاری پروتز
- وجود بیماری های مهم زمینه ای
- آلودگی زخم جراحی

حیطه ۱۱ (امنیت / حفاظت) : طبقه ی ۲ (صدمه ی جسمانی)

خطر تاخیر در بهبودی بعد از عمل Risk for delayed surgical recovery

تعریف: آسیب پذیری نسبت به نیاز به طولانی شدن روزهای بعد از عمل جهت شروع و انجام فعالیت های زندگی، بهداشتی، و رفاهی، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- دیابت ملیتوس
- تورم ناحیه ی عمل
- روش جراحی وسیع
- بالابودن سن
- اختلال در تحرک
- سوء تغذیه
- چاقی
- درد
- عفونت محل جراحی
- تداوم تهوع و استفراغ
- عوامل دارویی
- پاسخ های عاطفی و هیجانی بعد از عمل
- طولانی بودن روش جراحی
- اختلالات روانی اجتماعی در دوره ی بعد از عمل
- آلودگی محل عمل
- تروما روی محل جراحی

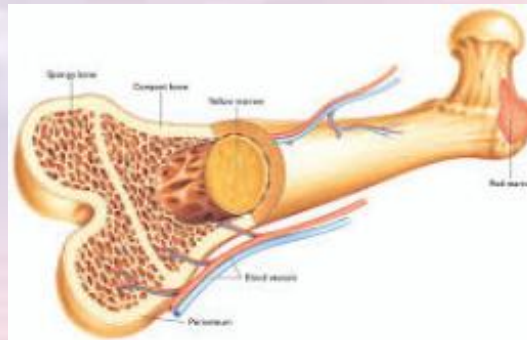
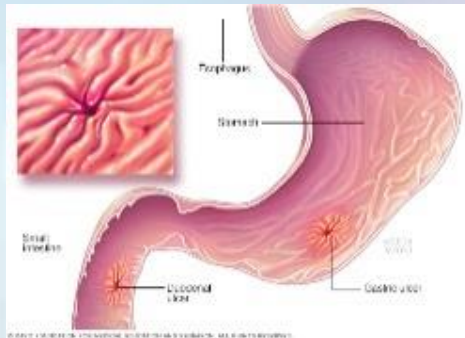
حیطه ۱۱ (امنیت / حفاظت): طبقه ی ۲ (صدمه ی جسمانی)

اختلال در سلامت بافتی Impaired tissue integrity

تعریف: صدمه به غشا های مخاطی، قرنیه، سیستم محافظتی پوست، سطوح مخاطی، عضله، تاندون، استخوان، غضروف، کپسول مفصلی، و/یا لیگامان.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- آسیب دیدگی بافت
- از بین رفتن و تخریب بافت

خطر اختلال در سلامت بافتی

Risk for impaired tissue integrity

تعریف: آسیب پذیری نسبت به صدمه ی غشا های مخاطی، قرنیه، سیستم محافظتی پوست، سطوح مخاطی، عضله، تاندون، استخوان، غضروف، کپسول مفصلی، و/یا لیگامان، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- تغییر در متابولیسم
- تغییر در حس
- صدمات ناشی از مواد شیمیایی
- افزایش حجم مایعات
- بالا بودن سن
- بالا بودن شدید درجه حرارت محیط
- تماس با برق و لثاژ قوی
- رطوبت
- عدم تعادل در وضع تغذیه (مثلا چاقی، سوء تغذیه)
- اختلال در گردش خون
- اختلال در تحرک
- حجم ناکافی مایعات
- دانش ناکافی در مورد حفظ سلامت پوست
- عوامل مکانیکی
- نوروپاتی محیطی
- عوامل دارویی
- قرار گرفتن در معرض تابش
- روش جراحی

حیطه ۱۱ (امنیت / حفاظت) : طبقه ی ۲ (صدمه ی جسمانی)

خطر ترومای عروقی Risk for vascular trauma

تعریف: آسیب پذیری نسبت به صدمه ی عروقی و بافت های اطراف آن، در رابطه با وجود کاتتر و/یا انفوزیون مایع، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- مشکل بودن تصور ورید یا شریان
- ثابت سازی ناکافی کاتتر
- استفاده از کاتتر نامناسب
- نامناسب بودن قطر کاتتر
- محل تزریق
- استفاده از محلول های محرک (مثلاً غلظت، حرارت، pH)
- مدت زمان باقی ماندن کاتتر در محل
- سرعت انفوزیون بالا

حیطه ۱۱ (امنیت / حفاظت) : طبقه ی ۵ (فرایندهای دفاعی)

خطر واکنش نامطلوب نسبت به ماده ی حاجب ید دار

Risk for adverse reaction to **iodinated contrast media**

تعریف: آسیب پذیری نسبت به واکنش سمی یا ناخواسته هنگام استفاده از ماده ی کنتراست ید دار، که می تواند تا روزها بعد از تزریق ماده ی حاجب اتفاق بیفتد، و ممکن است سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- استفاده ی هم زمان از عوامل دارویی (مثل بتابلوکرها، اینترلوکین-۲، متفورمین، نفروتوکسین ها)
- تسریع حوادث نامطلوب با تزریق ماده ی کنتراست (مثلا غلظت ید، ویسکوزیته، اسمولالیتیه ی بالا، سمیت یونی)
- شکنندگی رگ ها (مثلا شیمی درمانی / رادیوتراپی اندام محل تزریق، وجود خط وریدی بیش از ۲۴ ساعت در محل، برداشتن غدد لنفاوی زیر بغل مربوط به اندامی که تزریق در آن انجام می شود، دسترسی وریدی در نواحی دیستال اندام)
- سابقه ی اثرات ناخوشایند ناشی از ماده ی کنتراست ید دار
- سابقه ی آلرژی
- دهیدراتاسیون

- سن بالا
- اضطراب
- بیماری مزمن
- ناتوانی و ضعف عمومی
- بی هوشی

خطر بروز پاسخ های آلرژیک Risk for allergy response

تعریف: آسیب پذیری نسبت به تشدید پاسخ های ایمنی، یا واکنش به مواد، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- حساسیت به نیش حشرات
- قرار گرفتن در معرض عوامل حساسیت زا (مثل عوامل دارویی)
- قرار گرفتن در معرض عوامل حساسیت زای محیطی (مثلا شوره زار، گرد و غبار، کپک قارچی، گرده ی گل)
- قرار گرفتن در معرض مواد شیمیایی سمی
- حساسیت به مواد غذایی (مثل آواکادو، موز، شاه بلوط، کیوی، بادام زمینی، صدف، قارچ، میوه های گرمسیری)
- مواجهه ی مکرر با مواد حساسیت زای موجود در محیط

پاسخ آلرژیک به لاتکس Latex allergy response

تعریف: واکنش حساسیت بیش از حد به محصولات لاستیکی لاتکس طبیعی.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- واکنش تهدید کننده ی حیات طی ۱ ساعت بعد از تماس:
- برونکواسپاسم
- سفت شدن قفسه ی سینه
- پیشرفت راش های پوستی با تورم و خارش شدید
- دیسپنه
- ادم (مثلاً لب ها، حلق، زبان، اوولا)
- هیپوتانسیون
- انفارکتوس میوکارد
- ایست تنفسی
- سنکوپ
- ویزینگ
- درد شکمی
- ادم اطراف چشم

حیطه ۱۱ (امنیت / حفاظت) : طبقه ی ۵ (فرایندهای دفاعی)

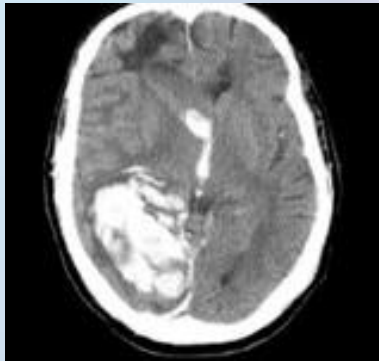
خطر بروز پاسخ آلرژیک به لاتکس

Risk for latex allergy response

تعریف: آسیب پذیری نسبت به واکنش حساسیت بیش از حد به محصولات لاستیکی لاتکس طبیعی، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- آلرژی به گیاهان
- آلرژی غذایی (مثلا آووکادو، موز، شاه بلوط، کیوی، بادام زمینی، صدف، قارچ، میوه های گرمسیری)
- مواجهه مکرر با محصولات لاتکس
- سابقه ی آلرژی
- سابقه ی آسم
- سابقه ی واکنش به لاتکی
- سابقه ی جراحی در دوران نوزادی
- سابقه ی جراحی های متعدد

خطر عدم تعادل حرارت بدن

Risk for imbalanced **body temperature**

تعریف: آسیب پذیری نسبت به نارسایی در حفظ درجه حرارت بدن در حد طبیعی، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- صدمه ی مغزی حاد
- تغییر در ریت متابولیک
- کاهش پاسخ تعریق بدن
- دهیدراتاسیون
- بالا بودن سن
- افزایش شدید درجه حرارت محیط
- افزایش زیاد وزن
- عدم تحرک / فعالیت شدید
- لباس نامتناسب با درجه حرارت محیط
- افزایش تقاضای اکسیژن
- توزیع نامتناسب چربی زیر جلد
- عوامل دارویی/ سدیشن (آرام سازی)
- سپسیس

هیپرترمی Hyperthermia

تعریف: درجه حرارت بدن بالاتر از محدوده ی طبیعی، به علت نارسایی در تنظیم دمای بدن.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- وضعیت غیرطبیعی
- آینه
- کما
- تکان های بدن
- برافروختگی پوست
- هیپوتانسیون
- ناتوانی نوزاد در مکیدن
- تحریک پذیری
- لتارژی
- تشنج
- گرم بودن بدن در لمس
- استوپور
- تاکیکاردی
- تاکی پنه
- اتساع عروقی

هیپوترمی Hypothermia

تعریف: درجه حرارت بدن پایین تر از محدوده ی طبیعی، به علت نارسایی در تنظیم دمای بدن.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- آهسته شدن زمان پرشدگی مجدد مویرگی
- سیانوز انتهاها و بستر ناخن ها
- برادیکاری
- رنگ پریدگی
- کاهش سطح گلوکز خون
- کاهش تهویه
- هیپرتانسیون
- هیپوگلیسمی
- هیپوکسی
- افزایش ریت متابولیک
- افزایش درخواست اکسیژن
- انقباض عروق محیطی
- سفت شدن بدن
- لرز
- پوست سرد در لمس

مدرس : دکتر نیک روان

خطر بروز هیپوترمی Risk for hypothermia

تعریف: آسیب پذیری نسبت به درجه حرارت بدن پایین تر از محدوده ی طبیعی، به علت نارسایی در تنظیم دمای بدن، که می تواند سلامتی را به خطر اندازد.

برخی از علل حاصل از بررسی بیمار:

- مصرف الکل
- صدمه به هیپوتالاموس
- محرومیت اقتصادی
- سن بالا
- آسیب پوستی
- انتقال حرارت (مثلا هدایت، جابه جایی، تبخیر، تابش)
- بی فعالیتی
- دانش ناکافی در مورد جلوگیری از کاهش حرارت بدن
- لباس نامناسب
- ناکافی بودن چربی زیر جلد
- کاهش درجه حرارت محیط
- سوء تغذیه
- عوامل دارویی
- تروما

حیطه ۱۱ (امنیت / حفاظت) : طبقه ی ۶ (تنظیم حرارت بدن)

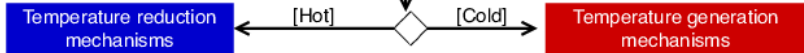
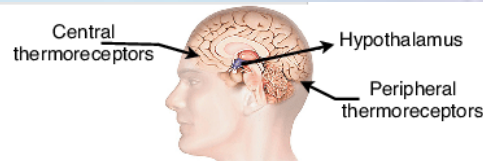
خطر هیپوترمی حین جراحی

Risk for perioperative hypothermia

تعریف: آسیب پذیری نسبت به افت درجه حرارت مرکزی بدن به زیر 36°C / 96.8°F ، یک ساعت قبل و ۲۴ ساعت بعد از جراحی، که می تواند سلامت را به خطر اندازد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- انتقال حرارت (مثلاً حجم بالای انفوزیون مایعات، شستشو با مایع)
- کم بودن درجه حرارت محیط
- کم بودن دمای بدن قبل از عمل (کمتر از 36°C)
- ترکیب بیهوشی موضعی و عمومی
- روش جراحی
- مشکلات قلبی عروقی
- نوروپاتی دیابتی
- وزن پایین
- سن بالا

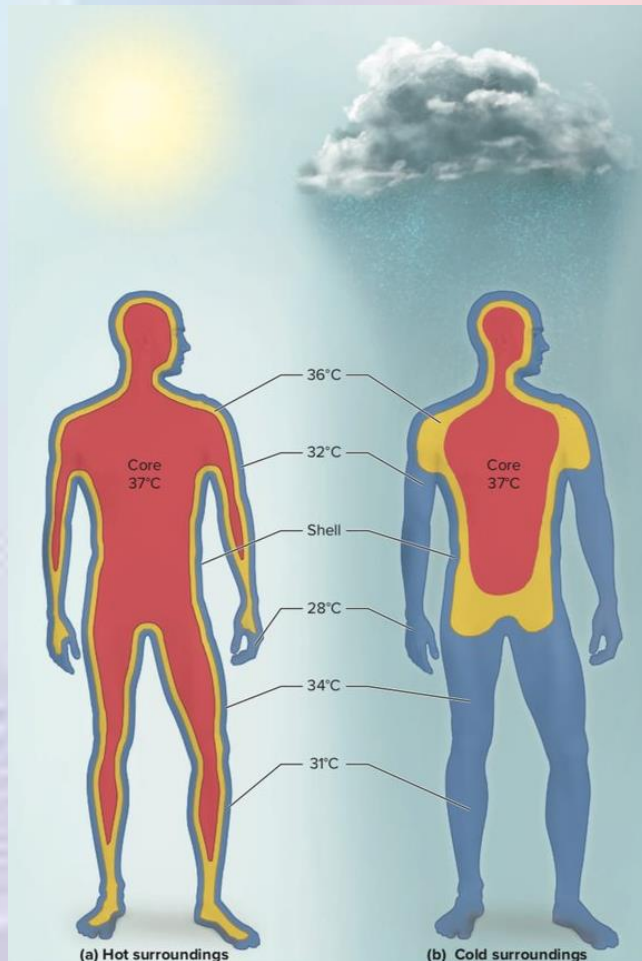
تنظیم ناکار آمد درجه حرارت بدن

Ineffective thermoregulation

تعریف: نوسان درجه حرارت بدن بین هیپوترمی و هیپرترمی.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- سیانوز بستر ناخن ها
- نوسان دمای بدن به بالا و پایین حد طبیعی
- پوست برافروخته
- هیپرتانسیون
- افزایش دمای بدن به بالای حد طبیعی
- افزایش ریت تنفس
- لرز خفیف
- رنگ پریدگی متوسط
- کاهش دمای بدن به زیر حد طبیعی
- تشنج
- پوست سرد در لمس
- گرمی پوست در لمس
- آهسته شدن زمان پرشدگی مجدد مریرگی
- تاقیکاردی

حیطه ی ۱۲: آسایش Comfort

احساس رفاه ذهنی، جسمی یا اجتماعی، یا آسودگی

حیطه ۱۲ (آسایش) : طبقه ی ۱ (آسایش جسمی)

تهوع Nausea

تعریف: یک پدیده ذهنی از احساس ناخوشایند در پشت حلق و معده، که ممکن است منجر به استفراغ بشود یا نشود.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- نفرت از غذا
- احساس عرق زدن
- افزایش بزاق دهان
- افزایش حس بلع
- تهوع
- مزه ی تلخ

مدرس : دکتر نیک روان

درد حاد Acute pain

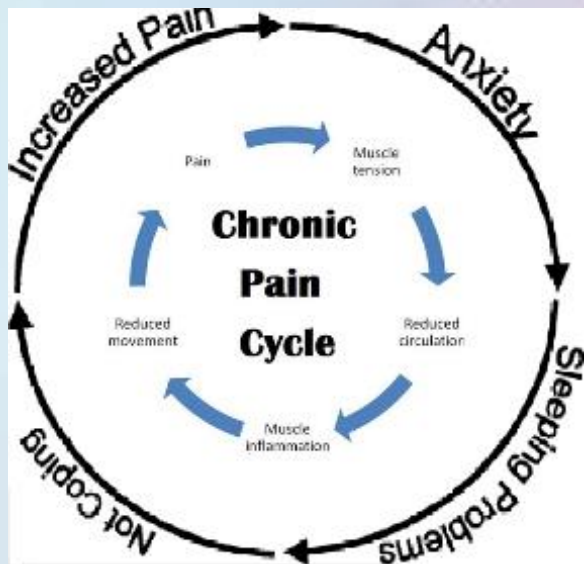
تعریف: یک تجربه ی حسی و عاطفی ناخوشایند که توسط آسیب واقعی یا بالقوه ی بافتی شناخته می شود، اصابت آهسته یا ناگهانی هر نوع نیرویی از خفیف تا شدید، با پایانی پیش بینی نشده یا قابل پیش بینی.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- تغییر در پارمترهای فیزیولوژیک (مثل فشارخون، اشباع اکسیژن، و CO2)
- رفتارهای معنی دار (مثل ناآرامی، گریه کردن، ناله کردن)
- تعریق شدید
- رفتارهای پریشان
- بیان درد روی صورت
- رفتارهای محافظتی
- گرفتن پوزیشن برای رهایی از درد
- خود گزارش ویژگی های درد
- تمرکز محدود (مثلا درک زمان، فرایند تفکر، تعامل با افراد و محیط)

درد مزمن Chronic pain

تعریف: یک تجربه ی حسی و عاطفی ناخوشایند که توسط آسیب واقعی یا بالقوه ی بافتی شناخته می شود، اصابت آهسته یا ناگهانی هر نوع نیرویی از خفیف تا شدید، با پایانی پیش بینی نشده یا قابل پیش بینی، که بیش از ۳ ماه به طول انجامد.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- تغییر در توانایی تداوم فعالیت های گذشته
- تغییر در الگوی خواب
- بی اشتها
- شواهد وجود درد با استفاده از چک لیست استاندارد رفتارهای درد، در افرادی که قادر به ابراز درد نیستند (مثل مقیاس درد نوزاد، چک لیست بررسی درد بزرگسالان با محدودیت قابلیت برقراری ارتباط)
- بیان درد روی صورت
- گزارش وکیل بیمار از درد/تغییر فعالیت (مثل اعضای خانواده، مراقبت دهنده)
- تمرکز بر خود / خود گزارشی ویژگی های درد
- گزارش رفتارهای مرتبط با درد/ تغییر رفتار توسط فرد دیگر

اختلال در آسایش Impaired comfort

تعریف: احساس کمبود راحتی، تسکین، و آرامش در ابعاد جسمانی، روانی، محیطی، فرهنگی، و/یا اجتماعی.

برخی از علائم حاصل از بررسی بیمار:

- تغییر در الگوی خواب
- اضطراب
- گریه کردن
- نارضایتی از وضعیت
- علائم دیسترس
- ترس
- احساس سرما
- احساس گرما
- احساس ناراحتی
- احساس گرسنگی
- ناتوانی در آرام شدن
- تحریک پذیری
- خارش
- ناله کردن / آه کشیدن
- پریشانی در موقعیت

خسته نباشید...